สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

The opinions toward student - centered of the diploma program in Kanchanaburi college of agriculture and technology, academic year 2001

โดย

นายสุเทพ ทางดี

ปพ.
ส 7814
2544

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 47270
วัน, เดือน, ปี 24 มิ.ย. 2548

.b.....
.i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

b21931983

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2544

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระกับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

The opinions toward student – centered learning of the diploma program in Kanchanaburi college of agriculture and technology, academic year 2001

ชื่อ – สกุล นายสุเทพ ทางดี

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์ **ภาควิชา** ครุศาสตร์เกษตร

คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศราวุธ อินทรเทศ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี 2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียน ลักษณะผู้สอน และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี จำนวน 92 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC^{+} สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิงมีอายุอยู่ระหว่าง 18 – 24 ปี ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธเป็นศาสนาหลัก ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.00 สถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกันและยังเป็นผู้สนับสนุนทางการศึกษากับผู้เรียน และส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการเรียนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 7 รายการ ระดับปานกลาง 2 รายการและระดับน้อย 1 รายการ ด้านลักษณะผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 1 รายการระดับมาก 21 รายการและระดับปานกลาง 3 รายการ ด้านลักษณะผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกรายการ ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 14 รายการและระดับปานกลาง 1 รายการโดยผู้เรียนต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น ต้องการเรียนตามความสนใจและได้มีส่วนในการประเมินผลการเรียนของตนเองและต้องการเรียนโดยมีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนที่ทันสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ศราวุธ อินทรเทศ และอาจารย์ภัคพงศ์ ปวงสุข อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้กรุณาให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจและช่วยตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตลอดจนการปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนปัญหาพิเศษนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร. ดนัย ดิษยบุตร และอาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำคำปรึกษาต่างๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ผู้เป็นที่รักยิ่งรวมทั้งพี่น้องทุกคนที่ได้ให้ความรักให้กำลังใจให้การสนับสนุนและช่วยเหลือตลอดมา

ขอขอบใจนายปัญญา สีสัน เพื่อนที่แสนดีที่ช่วยถ่ายทอดการใช้โปรแกรม SPSS /PC$^+$ และบุคคลที่ผู้วิจัยไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ที่ให้การสนับสนุนตลอดจนให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่เป็นประโยชน์ที่เป็นผลจากปัญหาพิเศษผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อคุณแม่และครูอาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง

นายสุเทพ ทางดี

พฤศจิกายน 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	1
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความคิดเห็น	5
2.2 การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	6
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	28
3.1 ประชากร	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล	32
4.1 ผลการวิจัย	32
4.2 วิจารณ์ผล	41
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	44
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	44
5.2 ขอบเขตของปัญหา	44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 45

5.4 สรุปผลการวิจัย..... 46

5.5 ข้อเสนอแนะ..... 47

บรรณานุกรม..... 48

ภาคผนวก..... 52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงการเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบเดิมและการเรียนรู้แบบใหม่.....	11
2	แสดงการเปรียบเทียบการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางและนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.....	12
3	แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษา.....	33
4	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษา....	35
5	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อด้านลักษณะผู้เรียน.....	36
6	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อด้านลักษณะผู้สอน.....	38
7	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ต่อด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน.....	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในปัจจุบันนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประชาชนภายในประเทศ และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 3 ระบบการศึกษา(ธีระพล อรุณกสิกรและคณะ, 2542 : 20) กล่าวว่าประชาชนทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) มุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ การจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วหลักสูตร กระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการเรียนการสอนต้องมีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาให้ตอบสนองสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร หลักสูตรต้องปรับให้มีสาระความรู้ในวิชาการพื้นฐานและทักษะวิชาชีพที่เป็นสากลมากขึ้น แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) เป็นการเน้นการพัฒนาคนโดยก่อนหน้านี้ประเทศไทยมุ่งไปที่การพัฒนาประเทศโดยลืมการพัฒนาคุณภาพของคนและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนมองกว้างคิดไกล ใฝ่ดี เป็นผู้ใฝ่การเรียนรู้ รู้จักคิดและวิเคราะห์ ใช้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของคนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา(ธีรพล อรุณะกสิกรและคณะ, 2542 : 22) กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่เคยเป็นแบบการท่องจำโดยครูเป็นผู้หาความรู้และนำมาบอกให้นักเรียนจดและท่องจำซึ่งตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการนั้นการเรียนในลักษณะที่ไม่ได้เสริมการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เพราะไม่ได้สอนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ หรือค้นคว้าด้วยตนเอง คนไทยจึงขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ขาดการริเริ่มสร้างสรรค์และประดิษฐคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ การเรียนที่ไม่มีภาคปฏิบัติจริง (learning by doing) การเรียนการสอนและการประเมินผลยังเป็นเรื่องของการทดสอบความจำอยู่ ซึ่งก็เคยเป็นปัญหาที่เกิดกับระบบการเรียนอเมริกามาเช่นกัน John Deway (อ้างโดย รุ่ง แก้วแดง, 2540 : 8 - 9)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากที่เป็นการท่องจำมาเป็นการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (learner - centered) โดยใครสนใจเรียนอะไรก็เรียนวิชานั้นซึ่งสอดคล้องกับหลักวิชาการศึกษาและวิชาจิตวิทยาในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้กล่าวไว้ชัดเจนว่าการเรียนยุคใหม่นั้นจะต้องเป็นการเรียนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อจะเป็นการฝึกให้นักเรียน เป็นคนที่คิดเป็น ทำเป็น มีความกระตือรือร้นที่จะทำการค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องรอความรู้ที่ได้รับจากอาจารย์เพียงฝ่ายเดียวการเรียนการสอนแบบนี้กำลังมีการนำมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนในปัจจุบัน รูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นคงจะเป็นแนวทางที่จะช่วยทำให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกมากขึ้น ครูอาจารย์ก็จะต้องมีการลดบทบาทลง โดยต้องหาวิธีการสอนที่จะกระตุ้นให้เด็กสนใจที่จะเรียนอย่างไม่เครียด และคงจะเป็นการศึกษารูปแบบใหม่ที่จะทำให้การศึกษาไทยมีคุณภาพมากขึ้น

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึง การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาต่างๆที่ต้องการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบันต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียน ลักษณะผู้สอน รูปแบบวิธีการสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี จำนวน 100 คน แล้วทำการสำรวจความคิดเห็นของประชากรดังนี้

ห้อง ปวส. 1	คณะวิชาพืชศาสตร์	จำนวน	35	คน
ห้อง ปวส. 1	คณะวิชาสัตวศาสตร์	จำนวน	35	คน
ห้อง ปวส. 2	คณะวิชาเกษตรศาสตร์	จำนวน	30	คน

การทำการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีปีการศึกษา 2544

ตัวแปรศึกษาได้แก่

1. ตัวแปรต้น สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา

2. ตัวแปรตาม การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ลักษณะผู้เรียน ลักษณะผู้สอน รูปแบบและวิธีการสอน

1.3.1 นิยามศัพท์

"ความคิดเห็น"(opinion) หมายถึง การแสดงออกของความคิดที่มีต่อเนื่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่งความคิดเห็นจึงเป็นสิ่งอธิบายเหตุผล(ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2539 : 74)

"ความคิดเห็น" หมายถึง การแสดงออกของความคิดที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ลักษณะผู้เรียน ลักษณะผู้สอน การจัดการเรียนการสอน เทคนิคการสอน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

"การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ" หมายถึง การเรียนที่มุ่งเน้นการค้นหา สร้างความรู้ร่วมกับผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ตนเองกิจกรรมและสื่อสอดคล้องสัมพันธ์กันรูปแบการสอนต่าง ๆ ต้องท้าทายทางปัญญา ต้องพัฒนาทักษะการคิด อารมณ์และความรู้สึก ให้โอกาสในการแสดงออกอย่างอิสระ

"นักศึกษา" หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่จะมีคุณภาพต่อนักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

2. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษาที่จะจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

3. ทราบถึงความคิดเห็นของผู้เรียน ข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนภายในสศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญจะได้นำมาเป็นแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ความคิดเห็น

2.2 การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.1 ความหมาย

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.3 หลักในการจัดการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.4 บทบาทของผู้สอน

2.2.5 บทบาทของผู้เรียน

2.2.6 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความคิดเห็น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 74) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (opinion) ว่า หมายถึง ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของความคิดที่มีต่อเนื่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่งความคิดเห็นจึงเป็นสิ่งอธิบายเหตุผล

กนกวรรณ ถาวรพันธุ์ (2535 : 5) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ความรู้สึกส่วนบุคคลที่แสดงออกมาทางบวกหรือทางลบ ในความรู้สึกทั่วไปเกี่ยวกับความสนใจ ความเห็นความสำคัญของเรื่องนั้น ๆตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531 : 19) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าหมายถึง การแสดงออกทางด้านวาจา ของเจตคติ ซึ่งมาจากทางเจตคตินั้นเป็นเพียงความคิดเห็นซึ่งพอสรุปได้ว่าความคิดเห็นคือสัญญาลักษณ์ของเจตคติและจะใช้ข้อคิดเห็นนี้เป็นตัวกลางในการวัดเจตคติต่อไป

ทัศนา ณ สงขลา (2538 : 11) ได้ให้ความหมายของ ความคิดเห็นว่า หมายถึง ความเชื่อ หรือความรู้สึกเฉพาะตัวที่แสดงออกต่อคำถาม ซึ่งไม่เป็นการผิดหรือถูกแต่เป็นไปในแนวทางเห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นงเยาว์ แก้วกังวาล (2335 : 9) ได้ให้ความหมายของ ความคิดเห็นว่า หมายถึง ท่าที ความรู้สึกที่มีต่อการปฏิบัติและความต้องการเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมอันเป็นผลมาจาก การเรียนรู้ หรือประสบการณ์

ธัญญา บุปผเวส (2534 : 206) ได้ให้ความหมายของการคิดเห็น คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองของบุคคลโดยอาศัยข้อมูลประสบการณ์จากสิ่งเร้าต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาทางอวัยวะสัมผัสเกิดความรู้สึกการรับรู้และระบบความจำ

อำไพวรรณ หมัดหนี (2541 : 7) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ความรู้สึกที่จะคอยตอบสนองบุคคลต่างๆต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้น แสดงพฤติกรรมทั้งในด้านการยอมรับสนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย เบื่อหน้า หรือไม่สนใจ ไม่ร่วมมือหรือไม่ปฏิบัติตาม

สถิต เกษา (2539 : 74) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น(opinion)ว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวของผู้นั้นในการแยกแยะ จับใจความ แปลความ และสรุปความนั้นตรงกับความรู้สึกนึกคิดอันแท้จริงของตนเอง แล้วแสดงออกมาให้รู้ของคำตอบที่จะเห็นด้วยมากหรือน้อยเกี่ยวกับเรื่องนั้นย

วิชัย ดวงเนตร (อ้างโดย พิทวัส น้อยสุพรรณ, 2540 : 4) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นไว้ดังนี้

1. ข้อควรพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้ว่าไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทัศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
3. คำแถลงของผู้ที่ยอมรับนับถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อหรือปัญหาที่มีผู้นำมาปรึกษา
4. ปฏิกิริยาหรือท่าทีของคนนั้นๆ แสดงออกเป็นเสียงหรือถ้อยคำ ที่มีต่อประเด็นสำคัญๆ โดยการวิเคราะห์และการใช้เหตุผล

2.2 การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.1 ความหมายของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

แบรนเดสและจินนิส Brandes and Ginnis, 1992 : 25 (อ้างโดย พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ, 2543 : 26) ได้ให้ความหมาย ของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student - centered learning) ว่าหมายถึง การที่ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งแต่การวางแผน (planing) จัดระบบระเบียบ(organizing) ลงมือปฏิบัติ (implementation)และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง (evaluation) ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 ประการนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการการเรียนรู้ของบุคคล (learning process)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (อ้างโดย พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, 2543 : 27) ได้ให้ความหมายของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (student - centered teaching) ว่า เป็นการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียน เรียนเชิงรุก (active - learning) คือหาความรู้ด้วยตนเองจากเอกสาร เพื่อน แหล่งความรู้ อาจารย์ และสิ่งแวดล้อม โดยที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มีกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีหลักวิชารองรับ สร้างองค์ความรู้และประมวลความรู้ได้โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ ชี้แนะให้แหล่งข้อมูลร่วมกันกำหนดการเรียน การประเมินผลประเด็นการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2542 : 2) ได้ให้แคความหมายของการสอนในรูปแบบที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ว่า เป็นการเน้นวิธีสอนที่เป็นกิจกรรมให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริง รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้เดิมที่มีอยู่เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ทำให้ความรู้ที่เกิดขึ้นนี้มีความหมายต่อผู้เรียน ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ความคิดเจตคติ และทักษะ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข รวมทั้งคนรอบข้างมีความสุขด้วย อันจะมีผลต่อการพัฒนาสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจของประเทศชาติ

พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ (2543 : 27) ได้ให้ความหมายของการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่ให้ผู้เรียนมีอิสระในการใช้สติปัญญาของตนเองให้ผู้เรียนมีความเกี่ยวข้องในกระบวนการเรียนการสอนเป็นส่วนตัวทั้งในลักษณะของเป็นผู้ริเริ่มการเรียนด้วยตนเองตลอดจนถึงผลการประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมีความเข้าใจ และจริงใจต่อกัน กระบวนการที่เกิดร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยผู้สอนจะมีบทบาทในการส่งเสริมให้ข้อมูลย้อนกลับและชี้แนะการเรียนรู้ของผู้เรียนในลักษณะของการจัดประสบการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 79) ได้ให้ความหมายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญทีสุด ว่าหมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุดโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล หรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้โดยครูเป็นผู้วางแผนร่วมกับผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้น ท้าทาย ให้กำลังใจ และช่วยแก้ปัญหาหรือชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีความหมายเป็น 2 ด้านคือ

1. ด้านผู้เรียน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมเน้นการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด มีอิสระในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจสามารถสร้างองค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้ได้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตได้

2. ด้านผู้จัด หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเน้นประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญการเคารพในศักดิ์ศรีสิทธิของผู้เรียนโดยมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ (พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, 2543 : 3 - 4)

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยหลักการแล้วแนวคิดนี้มีมาจากแนวคิดทางการศึกษาของจอร์น ดิวอี้ (John Dewey) ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องของ "การเรียนรู้โดยการกระทำ" หรือ "learning by doing" อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลาย การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัตินับว่าเป็นการเปลี่ยนบทบาท ในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็น "ผู้รับ" มาเป็น "ผู้เรียน" และเปลี่ยนบทบาทของครูจาก "ผู้สอน" หรือ "ผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้" มาเป็น "ผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้" ให้ผู้เรียนซึ่งการเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้ว่าอยู่ที่ผู้เรียนมากกว่าอยู่ที่ผู้สอน ดังนั้นผู้เรียนจึงกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนเพราะบทบาทในการเรียนรู้ ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ทิศนา แขมมณี, (อ้างโดยพันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, 2543 : 5)

2.2.3 หลักในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ในมาตรา 22 ว่า "การจัดกิจการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ เราถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพ" เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการ การปฏิรูประบบการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญและต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็นทำเป็นมีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

การจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ตรงตามแนวของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางดังกล่าว ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึง หลักการพื้นฐานของแนวคิด "ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง" ว่าจะต้องเป็นลักษณะการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดระเบียบบริบททางสังคมให้ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลัก 5 ประการ คือ Billson and Tiberius, (อ้างโดย พันศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ, 2543 : 28)

1. มีการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (mutnal respact)
2. มีความรับผิดชอบและมีการตกลงร่วมกันในการที่จะไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้นั้น (share responsibility for learning and mutnal commitment to goals)
3. มีการสื่อสารและการใช้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพ (effective communication and feedback)
4. มีการร่วมมือและเต็มใจในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น (Cooperative and willingness to negotiate conflicts)
5. มีความมั่นคงปลอดภัยที่รับรู้ได้ในห้องเรียน (a sense of security in classroom)

หลักการพื้นฐานของแนวคิด "ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง" จะต้องประกอบไปด้วยโครงสร้างสำคัญที่แสดงว่าสามารถจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดได้จริง วัฒนาพร ระงับทุกข์, (อ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2543 : 20) ซึ่งประกอบด้วย

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน ตั้งแต่การรับผิดชอบเลือก วางแผนในสิ่งที่ตนจะเรียน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกขณะเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียน ตลอดจนการประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชายังคงมีความสำคัญ และมีความหมายต่อการเรียนรู้ ดังนั้นปัจจัยสำคัญที่จะนำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาประสบการณ์เดิม และความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมาย จึงขึ้นอยู่กับ "สิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)"

3. การเรียนจะประสบความสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ทำงานด้วยกันได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ๆ สิ่งใหม่ ๆที่ท้าทายมีความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ เกิดขึ้นและบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาริเริ่มด้วยตนเอง สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียนจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่การปรับปรุงทำงานและการจัดการกับชีวของตนได้เรียนรู้คุณค่าของสัมพันธภาพที่เท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มซึ่งจะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

4. ครูคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ครูจึงต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่า ผู้เรียนและสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของครูที่จะช่วยเหลือโดยไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงื่อนไข ครูจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญความรู้เจตคติ และการฝึกฝนโดยที่ต้องใจกว้างเพราะผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็ได้

5. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตัวเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิมซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตัวเองและควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็นมีวุฒิภาวะที่สูงขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ต่างๆมากขึ้น

6. การศึกษาคือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไปทั้งคุณลักษณะด้านความรู้ความคิดด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์ความรู้สึกซึ่งได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน

การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child - centered Learning) หรืออาจใช้คำว่า การศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดจะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้จัดการศึกษามีความเข้าใจในเรื่อง
(คณะกรรมการการศึกษาแห่ง, 2543 : 35)

1. ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก ความแตกต่างและหลากหลายในการเรียนรู้
2. บทบาทของครู ครูไม่เพียงแต่จะต้องรักที่จะเรียนรู้ และอยู่กับเด็ก ๆ อยากพัฒนาเด็กนอกจากนี้จะต้องตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ที่เปลี่ยนไปจากเดิม
3. กลไกและโครงสร้างระบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนจะต้องเอื้ออำนวยให้สภาพการเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้น
4. นโยบายหลักและกลไกทางการศึกษาของประเทศจะต้องสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายขั้นตอนสำคัญของการเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้การประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 5 ประการบุญเชิดภิญโญอนันต์พงษ์, 2540 (อ้างโดยไพฑูรย์ สินสารัตน์, 2543 : 22 - 23) ดังนี้

การสอนของครู คือ การอำนวยการความสะดวกให้แก่ผู้ แต่ให้ผู้เรียนสามารถสรรค์สร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นในตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสังเกต สำรวจเพื่อให้เห็นปัญหา ซึ่งสามารถเปรียบครูได้กับการเป็น “นักจูงใจ”ที่ดี

1. ครูช่วยผู้เรียนสรรค์สร้างความรู้ความเข้าใจใหม่ ช่วยผู้เรียนสรรค์สร้างความรู้ความคิดที่ยังไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งสามารถเปรียบครูได้กับการเป็น “ผู้ชี้แนวทาง” ให้แจ่มใส
2. ครูช่วยผู้เรียนในการตรวจสอบ ความเข้าใจ โดยพิจารณาว่า ความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นให้ประสานกันเป็นระเบียบ เป็นโครงสร้างความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในบริบททางสังคมได้เพียงใด ซึ่งสามารถเปรียบครูได้กับการเป็น “ผู้วินิจฉัย” ที่รอบคอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ครูช่วยผู้เรียนสร้างแผนผังความคิด โดยวิธีการใช้ผู้เรียนนำความรู้ ความคิดรวบยอดที่สร้างขึ้นมา นำมาอภิปรายร่วมกัน แล้วจึงสรุป
4. การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นการกระบวนการสรรค์สร้างความคิดรวบยอดทฤษฎี และแบบจำลองขึ้นใหม่ของแต่ละบุคคล

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้จึงเป็นกระบวนการเรียนการสอนจัดสภาพและบรรยากาศให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดวิธีการสร้างองค์ความรู้ และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมที่เคยชินกันมา ซึ่งวัฒนาพร ระงับทุกข์, 2542 (อ้างโดยไพฑูรย์ สินสารัตน์, 2543 : 19) ได้นำเสนอในตารางที่เปรียบเทียบการเรียนรู้ แบบเดิมและการเรียนรู้แบบใหม่ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบเดิมและการเรียนรู้แบบใหม่

ประเด็น	การเรียนรู้แบบเดิม	การเรียนรู้แบบใหม่
1. หน่วยการเรียนรู้	คนเดี่ยว	กลุ่ม / เดี่ยว
2. จุดเน้น	เนื้อหา	เนื้อหาและกระบวนการ
3. การพัฒนาประสบการณ์	สติปัญญา	ร่างกาย อารมณ์ ปัญญา สังคมและรู้จักตนเอง
4. บทบาทครู	สอน บอก บรรยาย	อำนวยความสะดวกเป็นแหล่งความรู้สนับสนุน กระตุ้น
5. การสื่อสาร	ทางเดียว	สองทาง
6. บรรยากาศ	เป็นทางการ ปิดกั้น ย้ำสถานภาพครู ผู้เรียน	ไม่เป็นทางการ ผ่อนคลาย สนุกไม่ย้ำสถานภาพ
7. วิธีการเรียนรู้	ครูตั้งโจทย์ คำถามที่ดีที่สุด	หาทางกระตุ้น สนับสนุน กลุ่มให้คิดคำถามที่ลึกซึ้ง และหาคำตอบ คำถามนั้น
8. ผู้รับผิดชอบต่อผลการเรียน	ครู	ผู้เรียน และครู
9. ผู้ได้รับตอบสนองความต้องการ	ครู	ผู้เรียน
10. การถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่การทำงานและชีวิตจริง	น้อยและไม่แน่นอน	มาก
11. การประเมิน	เนื้อหา	ผลงานและกระบวนการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางและนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (หน่วยศึกษานิเทศน์, 2542 : 2)

รายการ	ครูเป็นศูนย์กลาง	นักเรียนเป็นศูนย์กลาง
1. บทบาทครู	ผู้ถ่ายทอดความรู้	-ผู้จัดให้เกิดการเรียนรู้
2. หน้าที่ครู	ครูพูดเป็นส่วนใหญ่ ครูเตรียมสิ่งที่จะพูด	-นักเรียนพูดเป็นส่วนมาก -ครูเตรียมกิจกรรม คำถามที่จะกระตุ้นให้นักเรียนพูดคิดและทำกิจกรรม
3. จุดหมาย	เน้นเนื้อหาความรู้ ต่างคนต่างรับความรู้	-เน้นให้นักเรียนคิด ทำ และแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาเกิดความคิดสร้างสรรค์ -มุ่งการเรียนรู้จากการคิดและทำกิจกรรม
4. การวัดผล	สอบความรู้ความจำเป็นส่วนใหญ่	- วัดผลหลายด้าน อาทิ ผลงานขั้นสุดท้าย กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน ความรับผิดชอบเป็นต้น

การปฏิรูปการเรียนการสอนมาเป็นการเรียนที่ถือว่าผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นเป็นการจัดการเรียนรูปแบบใหม่ที่จะเน้นให้ผู้เรียน กล้าคิด กล้าทำโดยจะมีผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้ "บทบาทของผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน แต่ละคนให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ผู้เรียนตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไรเมื่อไรและการเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้สอนต้องมองผู้เรียนว่าไม่ใช่เป็นคอยรับข้อมูลจากผู้สอน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาใช้ ผู้เรียนจะต้องค้นหาตนเองว่าต้องการจะเรียนรู้อะไร และสามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเองอย่างไร ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ" (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2543 : 30 - 33)

1. ผู้สอนต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนวิธีคิด ความเชื่อของตนเองได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นคิดจะเปลี่ยนตนเองไม่มีใครสามารถที่จะไปเปลี่ยนวิธีคิด ความเชื่อคนอื่นได้ การเรียนรู้แนวใหม่ที่เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ มีวิธีการเรียนที่แตกต่างกันและใช้เวลาไม่เท่ากันที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้เติบโตเต็มศักยภาพ

2. ผู้สอนมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลในสถานการณ์ดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้สอนต้องมีความเชื่อตามปรัชญาการศึกษากลุ่มพัฒนนิยม (Progressivism) ซึ่งเชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ พัฒนาได้ ผู้เรียนเรียนรู้จากการเป็นผู้กระทำ (active learning) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับมีอิสระและสามารถควบคุมทิศทางการจัดกิจกรรมได้ดี คือ การสืบเสาะค้นหา การแก้ปัญหา การเรียนกลุ่มย่อย การเรียนแบบค้นพบ การเรียนแบบร่วมมือและการเรียนเชิงประสบการณ์

3. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ ผู้สอนจะยิ่งมีความสำคัญจะต้องมีการวางแผนการเรียนการสอน (instruction) และการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ (construction) ซึ่งการเรียนรู้แนวใหม่เชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเองและสามารถพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นไปได้เรื่อยๆ โดยอาศัยโครงสร้างความรู้ภายในของตนเองกับการเรียนรู้ข้อมูลต่างๆ รอบตัวผู้เรียนจะส่งผลคุณภาพและประสบการณ์ทางสมองของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญาของประสบการณ์เรียนรู้ ผู้สอนจะคำนึงถึงสิทธิของผู้เรียน 2 ประการคือ
สิทธิของผู้เรียนที่จะเรียนรู้และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้หน้าที่การเรียนรู้ซึ่งเป็นการรู้วิธีการเรียนรู้เป็นประการสำคัญที่เกิดกับผู้เรียน

4. เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ที่มาจากผู้เรียนจะมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ไม่ใช่คุณภาพของการจำแต่เป็นศักยภาพของความใส่ใจและแรงผลักดันของแต่ละบุคคล อารมณ์พื้นฐานของผู้เรียนจะไปพัฒนาไปสู่ คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งท่านพุททาสกล่าวว่า เป็นการศึกษาชนิดหางไม่ด้วน คือ การรู้จักควบคุมความฉลาดเป็นการเรียนรู้คู่คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ได้แก่

4.1 กระตุ้นความรู้เดิมของผู้เรียน

4.2 ให้ผู้เรียนได้รับข้อมูล โดยการแสวงหา รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 ให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ ทำความเข้าใจข้อมูลโดยใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ

4.4 ให้ผู้เรียนสรุปความรู้ที่ได้ด้วยตนเองและแสดงออกถึงสิ่งที่ค้นพบด้วยวิธีการต่างๆ

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้สำเร็จภายใต้การแนะนำช่วยเหลือจากผู้สอน ผู้เรียนจะทำกิจกรรมเพิ่มเติมจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ตนสนใจ บทบาทผู้สอนได้แก่ คอยสังเกต สนับสนุน สร้างบรรยากาศทางสังคมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนสมาชิกของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนได้รับความหมายและประโยชน์ของการเรียนรู้อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาความสามารถทางการคิด

5. พัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เนื่องจากธรรมชาติของผู้เรียนมีศักยภาพที่หลากหลายและซับซ้อน การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนได้อย่างเต็มที่และกลมกลืนกิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนทุกๆ คน และทุกๆ ด้าน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามความต้องการความสนใจและความพร้อมการออกแบบกิจกรรมจะต้องเหมาะกับผู้เรียน เช่น การทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงงานการทำงานเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงจุดหมายหรือความต้องการความสนใจของผู้เรียนความรู้เดิมของผู้เรียนและสาระที่จะเรียนรู้ใหม่ การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำโดย

5.1 ให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นพบการเรียนรู้ แนวคิดหลัก (main concept)

5.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่น่าสนใจ ข้อมูลใหม่เพื่อเชื่อมโยงกับแนวคิดหลัก ทำการวิเคราะห์ สรุป และจัดระเบียบความรู้ใหม่

5.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลที่สำคัญๆและทันสมัย เพราะปัจจุบันมีความซับซ้อนของสังคมและโลกเพื่อเป็นการขยายขอบฟ้าการเรียนให้กว้าง มีความหลากหลายและเป็นไปตามสภาพจริง ความรู้ใหม่มักจะเกิดขึ้นได้จากการสังเคราะห์และเชื่อมโยงจากการฝึกกระบวนการคิดแบบวิเคราะห์ สัมพันธ์กันอันจะนำไปสู่การคิดสร้างสรรค์

5.4 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนค้นพบตนเอง และให้มีการแลกเปลี่ยนทั้งความคิดเห็นวิธีการแก้ปัญหาจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาได้ดีขึ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงกระบวนการเรียนรู้และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่จะต้องปรับปรุงอยู่เสมอและไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวสำหรับการดำเนินการ

6. กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นโครงสร้างแบบเปิดมีความยืดหยุ่นหลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิด ทักษะกระบวนการ ทักษะการจัดการ และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทักษะเหล่านี้จะหลอมรวมเป็นทักษะชีวิตของผู้เรียนต่อไป

7. การประเมินในขณะมีการเรียนการสอน เป็นการประเมินแบบธรรมชาติ สอดคล้องกับความเป็นจริงซึ่งเป็นการประเมินที่ทำไม่ได้ง่ายถ้าผู้สอนไม่เข้าใจกระบวนการเรียนรู้สู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เพราะการเรียนรู้ยังคงดำเนินอย่างต่อเนื่องขณะที่มีการประเมิน วิธีการประเมินแบบเดิมโดยใช้การทดสอบ การเรียนรู้ถูกปิดลงขณะที่มีการประเมินเกิดขึ้นการประเมินตามสภาพจริงต้องการให้ผู้เรียนประยุกต์ความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่ผู้สอนสามารถแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำได้ และสิ่งใดที่ผู้เรียนประยุกต์ขึ้น ทำให้เกิดแนวปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่ความยุติธรรมของการประเมินและเป็นการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

2.2.4 บทบาทและหน้าที่ของผู้สอน การที่ต้องปรับเปลี่ยนการสอนจากครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการมุ่งให้ความสำคัญต่อตัวผู้เรียนให้ผู้เรียนรู้ว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร และให้ผู้เรียนมีบทบาทต่อการเรียนรู้ของตนเองนั้นจะทำให้ครูที่มุ่งการสอนในรูปแบบใหม่สามารถสอนอย่างมีความสุขแต่อาจทำความสับสนอึดอัดกับผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติ การปรับเปลี่ยนทัศนคติจึงเป็นเรื่องจำเป็น ครูยุคใหม่ควรเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสาะหาความสนใจและความถนัดของผู้เรียนมีความเคารพความคิดของผู้เรียนและมีความรับผิดชอบกับการศึกษาของตนเอง (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 39)

ลักษณะของครูที่สามารถสอนแนว child - centered learning ไว้ดังนี้

1. มีใจรักเด็ก รักการสอน รักอาชีพครู อยากพัฒนาคน
2. มีใจกว้าง ยอมรับความเห็นของเด็ก
3. ไวต่อความรู้สึก ต่อความคิดของเด็ก
4. มีวิธีการสอนหลากหลาย สามารถสอนโดยใช้สื่อ กิจกรรม การทดสอบบรรยาย การเคลื่อนไหว ที่ตอบสนองกับลีลาการเรียนรู้ของเด็ก
5. สนใจใฝ่รู้ กระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น
6. มีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบอย่างดี
7. มีบุคลิก มนุษย์สัมพันธ์ดี
8. มีลักษณะเป็นผู้ประสานจัดการ สนับสนุน ให้กำลังใจผู้เรียน มองเห็นความแตกต่างของผู้เรียน เป็นนักสังเกต
9. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลทั้งในด้านวิชาการ สังคม อารมณ์ ในหลากหลายรูปแบบ เช่น สามารถสร้างแบบประเมินผลพฤติกรรมอย่างง่ายๆ การใช้ข้อมูลหลายด้านมาประกอบการประเมินผลหรือการสำรวจ ความคิดเห็น ความสนใจ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
10. มีความเข้าใจในการจัดหลักสูตรที่จะตอบสนองต่อความต้องการทางการศึกษาเป็นรายบุคคล
11. มีมาตรฐานคุณภาพทางจรรยาบรรณอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่ยอมรับของผู้เรียนและผู้ร่วมงาน

ครูที่ประสบความสำเร็จและมีความสุขต่อการได้ทำหน้าที่ของครูผู้สอน มักจะมีคุณลักษณะสำคัญประกอบด้วย (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 65)

1. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูเป็นผู้มีความพร้อมจะเสียสละแรงกายความคิดและการกระทำ ให้เกิดประโยชน์ต่ออาชีพของตนมีความรู้สึกภูมิใจที่มีคนทักทายด้วยคำว่า “ครู” จึงพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนเป็นนิจ ครูดังกล่าวจะมีลักษณะอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักประมาณตนอย่างน่าเคารพนับถือ

2. มีความเมตตากรุณาศิษย์ เมื่อครูมีความรักเอื้ออาทรต่อศิษย์จิตใจของครูจะมีความเมตตากรุณาที่มุ่งจะให้ศิษย์ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ มีลักษณะในการมองโลกในแง่ดี ที่เห็นวุฒิภาวะของผู้เรียนแตกต่างกันจึงเรียนรู้จากการกระทำได้ไม่เท่ากัน ยามใดศิษย์หรือผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนกระทำได้ไม่เหมาะสมไม่ถูกต้อง จะให้ความเมตตาชี้แนะ ให้คำปรึกษาที่เหมาะสม ครูที่มีความเมตตากรุณาต่อศิษย์จึงเป็นผู้มีอัธยาศัยสุขุม เยือกเย็นและอดทน อดกลั้นต่อกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นให้ครบกระบวนการ ใช้วาจาสุภาพอ่อนโยน เพื่อให้กำลังใจแก่ศิษย์หรือผู้เรียนอย่างทั่วถึง

3. มีความขยันหมั่นเพียร ลักษณะของครูที่มีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครูมีการหาความรู้เพิ่มเติมไขว่คว้าหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่างๆ เสียสละทุนทรัพย์ส่วนตัวเพื่อให้ได้ประสบการณ์ และความรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีความขยันเอาใจใส่ในการเตรียมตัวเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าเตรียมและทดลองใช้วัสดุอุปกรณ์ และสื่อต่างๆ ไว้ล่วงหน้าเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะให้ข้อสรุปเพิ่มเติม ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้อย่างมั่นใจในความถูกต้องตามหลักวิชา

4. มีบุคลิกภาพดี ครูจะมีความสุภาพเรียบร้อยในการพูดจาสัมมาคารวะต่อผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับกาลเทศะรวมทั้งการแต่งกายสุภาพ มีความสะอาดเรียนร้อย บ่งบอกถึงบุคลิกลักษณะเฉพาะที่ทำให้คนทั่วไปสามารถทำนายทายทักได้อย่างถูกต้อง ว่าเป็น ครู นอกจากนี้ยังมีลักษณะการทำงานเป็นระบบมีระเบียบที่ชัดเจนจนเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนเกิดศรัทธาเลียนแบบอย่างที่ดีติดตัวไป

ครูจะทำหน้าที่ด้านการสั่งสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้มีพฤติกรรมที่พบได้คือ

1. ครูจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อหาคำตอบหรือการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองสอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการสอนอาจใช้แหล่งความรู้ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการต่างๆ โดยผู้เรียนจะได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจากครูทั่วถึงทุกคน แม้การเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนจะใช้เวลาไม่เท่ากันหากเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการค้นพบด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนจดจำและมีความหมายโดยตรงต่อผู้เรียน ทำให้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมีความคงทน ฝังใจ จำได้เป็นเวลานาน

2. ครูทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน ได้พูดคุยปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นวางแผนการทำงานร่วมกันจึงทำให้เรียนรู้และปรับพฤติกรรมของตนให้สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นที่จะช่วยให้ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเฉพาะการพูดคุยหรือปรึกษาหารือจะทำให้เกิดความคิดเห็นจากประสบการณ์แตกต่างกันของแต่ละบุคคล เป็นการฝึกมารยาทในสังคมของผู้เรียน ซึ่งมีครูคอยช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนาการใช้ภาษากิริยามารยาทให้เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการแสดงออกทางกาย และวาจาเหมาะกับวัยของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

3. ครูจะทำหน้าที่ช่วยผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา ได้ใช้อวัยวะในการเคลื่อนไหวหรือฝึกปฏิบัติให้เกิดความคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

4. ครูจะส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่างๆ ที่จะทำให้เกิดเป็นผลของการเรียนรู้ของตนเองรู้จักการจัดลำดับขั้นตอนหรือการวางแผนที่ดีในการเสาะแสวงหาความรู้ มีการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ปรับปรุงและแก้ไขอย่างเหมาะสมเพื่อบรรลุผลได้คำตอบหรือผลงานอย่างน่าพึงพอใจ การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จะช่วยให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ จนสามารถจะประยุกต์นำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศการเตรียมตัวที่เน้นการเรียนอย่างรู้รอบเปิดโอกาสในการสำรวจความคิด และนำเสนอรูปแบบการคิดรวมทั้งกระบวนการเรียนรู้และการมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองอย่างเต็มที่ ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีบทบาทในการดำเนินการดังต่อไปนี้

Cole and Chan, (อ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2543 : 35 - 36)

1. กำหนดโครงร่างเป้าหมายของการเรียนโดยผู้สอนต้องจูงใจโดยให้ทางเลือกที่ตรงกับเนื้อหา ตรงกับความสนใจและกำหนดกรอบเวลาที่จะบรรจุเป้าหมายได้ ไม่ยืดยาดหรือใหญ่จนเกินกำลังของผู้เรียน

2. การวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนอาจส่งเสริมให้ผู้เรียนเขียนแผนภูมิการทำงานให้ผู้สอนดูแล้วผู้สอนให้คำติชม หลังจากนั้นถามถึงสิ่งที่จะต้องทำเป็นขั้นแรก เปิดโอกาสให้มีอภิปรายจนได้คำตอบแล้วจึงถามสิ่งที่จะทำต่อไป ซึ่งเป็นการฝึกกระตุ้นให้ผู้เรียนวางแผนได้ด้วยตนเองและต่อไปผู้เรียนจะทำงานได้เองในที่สุด

3. การกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงต่อกระบวนการต่างๆ ที่วางไว้เพื่อบรรลุเป้าหมาย การให้ผู้เรียนได้เสนอแผนการเรียนกับผู้อื่นจะทำให้รู้สึกผูกพันกับแผนที่ได้เสนอไป และเกิดความตระหนักในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ผู้สอนควรให้โอกาสผู้เรียนอธิบายถึงเหตุผลของตนในการเลือกเป้าหมาย อาจเป็นการเขียนเค้าโครงร่าง การประสานกิจกรรมต่างๆ เสนอผู้สอน การอธิบายในชั้นเรียนกับเพื่อนในกลุ่ม

4. กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนายุทธวิธีที่หลากหลายจะเป็นผู้เรียนที่เรียนได้ดีเพราะผู้เรียนที่เรียนได้ดีมักจะยึดติดกับวิธีหนึ่งวิธีเดียวส่วนผู้เรียนที่เรียนได้ดีมักจะหาวิธีต่างๆ เพื่อเลือกยุทธวิธีที่เหมาะสมและมีประสิทธิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

47270

ภาพมากที่สุดในการทำงานแต่ ละครั้งเพื่อจะได้ไม่เสียเวลา และมีความพยายามในการทำงานครั้งต่อไป

5. มีการทดสอบสิ่งที่เรียนรู้เป็นระยะๆ ว่าได้เรียนครบถ้วนตามที่วางเป้าหมายไว้มากน้อยเพียงใด ควรปรับเปลี่ยนวิธีการหรือปรับเปลี่ยนเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

บทบาทของอาจารย์ (พันศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, 2543 : 29)

1.1 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ตำรา กิจกรรม ตัวอย่างเช่น สอนบาสเกตบอล เตรียมวีดีทัศน์การแข่งขัน ฉายให้ผู้เรียนดู 5 นาที

1.2 เตรียมคำถามเช่น ผู้เล่นมีกี่คน คำต่างๆ ที่ได้ยินมีอะไร เช่น ฟาวล์ ลูกโทษ

1.3 เตรียมแจกกติกา ให้อ่าน สังเกต สรุป ซักถามในกลุ่ม

1.4 อธิบายหรือพยายามพูดอธิบายน้อยลงให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนมากขึ้น

1.5 ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ให้ดำเนินตามข้อที่ตกลงร่วมกัน

1.6 สรุปประเด็นความรู้ตามหลักสูตร

1.7 ประเมินความสำเร็จของผู้เรียน

1.8 บูรณาการคุณธรรมจริยธรรม

ลักษณะการเรียนการสอนที่เปลี่ยนไปนี้ เป็นการเพิ่มบทบาทผู้เรียนมากขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครู โดยผู้สอนจะมีบทบาทในการบรรยายน้อยลง แต่เปลี่ยนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นครูจึงควรปรับบทบาทตนเองดังนี้

1. ครูต้องปรับทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนใหม่ ให้ยอมรับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ได้ ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนได้ประโยชน์ทั้งผู้เรียนและผู้สอน เพราะครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดอุดมการณ์ที่ดีให้นิสิตนักศึกษาต่อไป

2. ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากเดิม เพราะครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์เป็น รู้จักคิด รู้วิธีการเรียนเพื่อการสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง

3. ครูต้องเป็นคนจัดหาและเสนอแนะสาระสนเทศให้ผู้เรียนได้ทางเลือกที่เหมาะสมหรือต้องสามารถให้ประโยชน์จากเทคโนโลยีซึ่งช่วยในการสอนมีประสิทธิภาพ

4. ครูต้องค้นคว้าวิจัยให้ได้รูปแบบวิธีการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์

5. ครูต้องใจกว้าง เพราะผู้เรียนมีอิสระในการรับความคิดเห็นจากครู

กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวางแผนรวมทั้งเป็นผู้ใฝ่รู้ และสามารถแสวงหาความรู้จนเกิดเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ได้ ฉะนั้นบทบาทของครูยุคใหม่ต้องเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด ส่วนครูผู้สอนเป็นเพียงผู้เอื้ออำนวยความสะดวก คอยกระตุ้นเสริมแรงสรุปและร่วมประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

บทบาทของครูอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีลักษณะดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2542 : 5)

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาได้อย่างอิสระ
2. จัดสภาพแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด
3. ครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนและคอยเสริมแรงให้กำลังใจผู้เรียนตลอดเวลา
4. ไม่สกัดกั้นความคิดเห็นของผู้เรียนแต่รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา
5. ส่งเสริมผู้เรียนแสวงหาความรู้
6. จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าสนใจใคร่เรียน เช่น การจัดป้ายนิเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดนิทรรศการ

2.2.5 บทบาทด้านผู้เรียน (พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, 2543 : 29)

1. เปลี่ยนจากการนั่งรับฟัง เป็นผู้ที่เริ่มจากการเลือกหัวข้อที่จะเรียนที่กำหนดไว้
2. ผู้เรียนเลือกหัวข้อ ผู้สอนให้แหล่งความรู้ วัสดุอุปกรณ์ วางแผน
3. ผู้เรียนคิดค้น วิเคราะห์ เลือกสรร สรุป นำเสนอซักถาม คัดค้าน อภิปราย แลกเปลี่ยน
4. ผู้เรียนฝึกทักษะการฟัง การทำงานร่วมกัน
5. ผู้เรียนเขียนรายงาน รายงานด้วยวาจา
6. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน
7. ผู้เรียนรับรู้ ตระหนักในการมีส่วนพัฒนาองค์รวมของบุคคล

ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้เรียน เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (อ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2543 : 55)

1. ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในชีวิตของตนเองและมีเป้าหมายในการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมต่างๆได้สำเร็จ
2. ผู้เรียนต้องมีความกระตือรือร้น ขวนขวายในการแสวงหาความรู้ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. ผู้เรียนต้องตระหนักในความซื่อสัตย์อย่างยิ่ง ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
4. ผู้เรียนต้องปรับตัวให้สามารถแสวงหาความรู้ และค้นคว้าด้วยตนเองโดยเฉพาะการใช้ทักษะใหม่ๆ เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลโดยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผู้เรียนต้องมีความช่างสังเกต ช่างคิด เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาในลักษณะการต่อยอดความรู้เดิมให้เกิดเป็นความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาต่อไป

2.2.6 กิจกรรมการเรียนการสอน

พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, (2543 : 16) ได้จำแนกรูปแบบการเรียนการสอนตามแหล่งการเรียนรู้ออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากครู คือ วิธีการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้เรียนรู้จากการรับข้อความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้สอนโดยตรง รูปแบบการเรียนการสอนประเภทนี้ได้แก่

การบรรยาย (lecture) เป็นวิธีการสอนที่นิยมใช้ในระดับอุดมศึกษาทั้งโลกมากที่สุด เพราะเป็นวิธีการสอนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์ให้นักศึกษาโดยการอธิบายเนื้อหาวิชา อาจจะเป็นการบรรยายล้วน บรรยายโดยมีอุปกรณ์การสอนต่างๆ ประกอบการบรรยาย หรือมีการสาธิตประกอบการบรรยาย การบรรยายเป็นวิธีการสอนที่เกิดผลดีสำหรับการเรียนรู้สาระที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง Kulik and Kulik, 1979 cited in Clark and Neave, 1992 (อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ, 2543 :16)

การสอนเป็นทีม (team teaching) คือการสอนโดยอาจารย์ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปสอนนักศึกษากลุ่มเดียวกันในเวลาเดียวกันโดยมุ่งสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ร่วมกันตั้งไว้ การสอนเป็นทีมเริ่มใช้ในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาก่อนจากนั้นจึงมีการนำวิธีการสอนเป็นทีมมาใช้ในระดับอุดมศึกษา มีการทำวิจัยหลายฉบับเพื่อเปรียบเทียบผลของการสอนเป็นทีม กับการสอนเดี่ยว พบว่าผู้เรียนและผู้สอนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนเป็นทีมมากกว่าการสอนเดี่ยว Dunkin and Barnes, 1986 (อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ, 2543 :17)

การสอนโดยตรง (direct instruction) เป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นระบบพฤติกรรมของจอยซ์ และเวลล์ Joyce and Weil, 1996 (อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ 2543 : 17) ซึ่งไม่นิยมใช้มากนักแต่เป็นรูปแบบที่มีความสำคัญ เหมาะสำหรับการให้ความรู้ด้านทฤษฎีและหลักการแก่ผู้เรียน รูปแบบการสอนโดยตรง เน้นการให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน โดยไม่มีการจัดกิจกรรมอื่นใดเสริมการเรียนในเวลาเรียน ไม่มีการพูดเรื่องส่วนตัวหรือการแสดงความรู้สึก จุดหมายหลักของรูปแบบของการเรียนการสอนนี้ คือการใช้เวลาในการศึกษาเนื้อหาสาระด้านวิชาการอย่างเต็มที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนจากสิ่งเร้า (learning from simulations) เป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นระบบพฤติกรรมของจอยซ์และเวลล์ มีการใช้สิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้นี้ทำได้โดยผู้สอนนำเสนองานให้แก่ผู้เรียนโดยผู้เรียนต้องตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับการเสนอนั้น ผู้เรียนจะค่อยๆ เรียนรู้ทักษะ และมโนทัศน์ต่างๆ ตามลำดับเริ่มจากสิ่งง่ายไปสู่สิ่งที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้นผู้สอนทำหน้าที่ดูแลให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

1.2 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นจากการเรียนรู้จากผู้เรียนร่วมชั้น คือ วิธีการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เรียนร่วมชั้น รูปแบบการเรียนการสอนประเภทนี้ได้แก่

การสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น (peer teaching) คือ การเรียนรู้จากเพื่อนร่วมชั้น เช่น การอภิปรายโดยมีนักศึกษาเป็นผู้นำการอภิปราย ตั้งแต่การนำเสนอประเด็นและการสรุป ทั้งนี้ผู้สอนเป็นผู้วางแผนการสอนตั้งแต่การวางเค้าโครงรายวิชา และจัดรูปแบบกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนเป็นผู้คัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่ทำหน้าที่สอน การเรียนการสอนวิธีนี้ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาที่ต้องทำหน้าที่สอน ส่วนผู้เรียนที่ถูกสอนจะรู้สึกผ่อนคลายไม่มีความเครียดหรือความกดดัน การให้นักศึกษาเป็นผู้สอนทำให้นักศึกษาในชั้นเรียนกล้าถามในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ Dunkin and Banes, 1986 (อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ, 2543 : 17)

การอภิปราย (small group discussion) การเรียนการสอนโดยการอภิปรายใช้ได้ผลดีกับกลุ่มผู้เรียนตั้งแต่ 5- 25 คน การแบ่งกลุ่มสำหรับการอภิปรายมีหลายวิธี วิธีที่ไม่เป็นทางการมากที่สุดคือ กลุ่มซุบซิบ (buzz group) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาสั้นๆ อภิปรายในเรื่องเฉพาะเจาะจงประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เป็นประเด็นปัญหาจากการบรรยายในชั้นเรียน ตามปกติการอภิปรายแบบกลุ่มซุบซิบมิได้มีการเตรียมการล่วงหน้ามาก่อน ผู้สอนอาจตั้งประเด็นให้ผู้เรียนคิดแลกเปลี่ยนประเด็นถกเถียงและนำไปสู่การตัดสินใจได้ข้อสรุปการอภิปรายนอกจากจะใช้การอภิปรายสั้นๆแบบกลุ่มซุบซิบแล้วผู้สอนอาจจะให้ผู้เรียนเลือกประเด็นปัญหาจากหัวข้อของการเรียนในชั่วโมงเรียนนั่นด้วย

การสัมมนา (seminar) มักจะใช้มากในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา การสัมมนาเป็นการเรียนที่ผู้เรียนในกลุ่มรับผิดชอบต่อสาระ หรือหัวข้อของการเรียนรู้ร่วมกันโดยแบ่งงานรับผิดชอบให้แต่ละคนศึกษาค้นคว้า อภิปรายและนำเสนอในกลุ่มใหญ่ โดยผู้ร่วมสัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1 หรือ 2 คนเป็นผู้นำเสนอประเด็นที่สนใจ แล้วเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสัมมนาอื่นๆ แสดงความคิดเห็นการสอนด้วยวิธีนี้การสัมมนาทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีการแบ่งปันความรู้ความคิดและประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน

การเรียนรู้แบบหุ้นส่วน (partner in learning) เป็นหนึ่งในรูปแบบการสอนที่เน้นทางด้านสังคมของจอยซ์และเวลล์ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ด้านวิชาการ การบูรณาการสังคม และการเรียนรู้กระบวนการทางสังคมเข้าด้วยกัน สามารถใช้ได้กับทุกรายวิชา และผู้เรียนทุกกลุ่มอายุ รูปแบบการเรียนการสอนนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน มีทัศนคติทางบวกต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ ซึ่งกันและกัน การกำหนดให้ผู้เรียนจับคู่เพื่อเรียนรู้ร่วมกันเป็นรูปแบบที่เหมาะสม สำหรับการเริ่มต้นการเรียนรู้แบบหุ้นส่วน งานที่มอบหมายในช่วงเริ่มต้นควรเป็นงานที่ไม่ยากนัก หลังจากนั้นผู้สอนสามารถกำหนดขนาดของกลุ่มให้ใหญ่ขึ้นได้ กลุ่มที่มีขนาดเหมาะสมที่สุดคือ กลุ่มขนาด 4 - 5 คน ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอนผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยอำนวยความสะดวกในทุกเรื่อง และสังเกตการณ์การทำงานกลุ่ม หากกลุ่มใดมีปัญหา ผู้สอนต้องพร้อมที่จะเข้าไปช่วยเหลือทันที เพื่อการทำงานกลุ่มจะเป็นไปอย่างราบรื่น

การแสดงบทบาทสมมติ (role playing) การเรียนการสอนโดยการใช้บทบาทสมมติ คือ การจัดการกับปัญหาโดยการแสดงบทบาทที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง หลังจากการแสดงมีการอภิปรายเพื่อหาข้อสรุป การเรียนการสอนแบบนี้ผู้เรียนส่วนหนึ่งเป็นผู้แสดงบทบาท ผู้เรียนอีกส่วนหนึ่งเป็นผู้สังเกตการณ์ ผู้แสดงมีโอกาสสะท้อนความคิด ความรู้สึกของบุคคลในตัวละครซึ่งไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริงของผู้แสดง เป็นการนำเอาใจเขามาใส่ใจเรา ในขณะเดียวกันผู้สังเกตการณ์ได้รับรู้ ความคิดความรู้สึก และมีอารมณ์ร่วมกับนักแสดง สิ่งนี้ทำให้ผู้เรียนทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นผู้แสดงหรือผู้สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือการหาข้อสรุป

การสอนแบบกลุ่มสืบค้น (group investigation) เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งสอนกระบวนการแก่ผู้เรียน ประกอบด้วย การสอนให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมสืบสวนสอบสวนเพื่อหาคำตอบสำหรับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง ผู้เรียนจะต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ต้องปรึกษาหรือแบ่งปันหน้าที่งาน จะต้องอภิปรายถกเถียง เสนอข้อมูล อธิบายข้อสรุปสำหรับข้อคิดเห็นแต่ละข้อ ครูทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ผู้ประสานงาน ที่ปรึกษา และผู้ติดตามผลเท่านั้น ครูจะไม่มีแนวคิดที่เป็นข้อสรุปของความรู้เกี่ยวกับปัญหาที่ผู้เรียนสนใจ เตรียมไว้เลย ครูจะได้รับรู้คำตอบต่างๆ พร้อมๆ กับผู้เรียน การเรียนการสอนแบบกลุ่มสืบค้นนี้ยังได้เพิ่มความคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยากเห็น เมื่อรู้ว่าคนอื่นคิดอย่างไร ได้เข้าใจการทำงานของคนอื่นได้ แก้ปัญหาร่วมกันกับผู้อื่น การสอนตามรูปแบบนี้จึงมีความสอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยอย่างยิ่ง (นวลจิตต์ เชาวกีรติพงศ์, 2537 : 26 - 32)

การสอนแบบสมดุล (equilibrium teaching) การสอนแบบสมดุล ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมการปรับความคิดเห็นของปัจเจกบุคคลกับการคิดของกลุ่มบุคคลที่มีการปรับไปสู่สภาวะที่ดีที่สุดในกาลเทศะและสังคมนั้นๆ นอกจากการปรับสมดุลในด้านความคิดแล้ว ยังปรับสมดุลในด้านการสอนสาระให้ควบคู่ไปกับการแทรกการพัฒนาจริยธรรมโดยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดเสนอความคิดต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดและเปรียบเทียบความคิดของตนเองกับกลุ่มได้มุ่งหาคำตอบจากแหล่งความรู้หลายแหล่งเพื่อให้กระบวนความคิดมีฐานความรู้รองรับความคิด ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างความคิดที่สนับสนุนกับความคิดที่คัดค้าน นอกจากนั้นยังทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการหาข้อสรุปในประเด็นที่กลุ่มพิจารณาด้วย สำหรับผู้สอนจะต้องมีบทบาทในการเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ ผู้เรียน และในการเรียนจะเรียนในลักษณะของกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม ไม่เกิน 10 คน และรวมทั้งหมดไม่ควรเกิน 50 คน เพื่อการตรวจสอบความคิดและความรู้ของผู้เรียนได้ทั่วถึง โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การระดมสมอง การสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดซึ่งกันและกัน

1.3 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ คือ วิธีการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น ตำรา เอกสาร ชุดการเรียน สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ต รูปแบบการสอนประเภทนี้ได้แก่

การเรียนการสอนแบบบทเรียนสำเร็จรูป (programmed instrution) คือ วิธีการเรียนโดยผ่านทางเอกสารและอุปกรณ์ต่างๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบส่วนใหญ่เป็นแบบเรียนสำเร็จรูปมีเนื้อหาจบภายในหนึ่งตอนนักศึกษาสามารถจัดเวลาในการเรียนได้ด้วยตนเอง อาจารย์เป็นผู้เลือกเนื้อหาวิชา เตรียมเอกสารประกอบการเรียนเขียนคำแนะนำในการศึกษาและเตรียมแบบทดสอบรูปแบบการเรียนการสอนแบบนี้นักศึกษาต้องช่วยเหลือตัวเองให้มากที่สุด ผู้สอนต้องเตรียมบทเรียนเป็นสาระสั้นๆ มีคำถามคำตอบ และคำอธิบายเพิ่มเติม บทเรียนจะให้ข้อมูลย้อนกลับหลังจากที่ผู้เรียนได้ศึกษาจบในแต่ละตอน มีการใช้วิธีการสอนแบบนี้อย่างแพร่หลายในสาขาวิชาต่างๆ บางครั้งมีการใช้อุปกรณ์การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับคอมพิวเตอร์ได้ตามที่ผู้สอนได้ทำโปรแกรมกำหนดให้ในการส่งถ่ายข้อมูล แต่ส่วนใหญ่ข้อมูลจะถูกจัดทำในรูปเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนแบบระบบรายบุคคลหรือแบบของเคลเลอร์ (the personalized of instruction or Keller plan) ลักษณะการสอนแบบนี้จัดทำเป็นระบบ หลักของระบบมีลักษณะเป็นรายบุคคล ผู้เรียนด้วยตนเอง ก้าวไปช้า - เร็ว ตามความสามารถของแต่ละบุคคล วิธีนี้ต้องการเวลาจากผู้สอนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น วิธีการของระบบ ผู้สอนต้องเตรียมบทเรียนต่างๆ ไว้ครบทั้งชุดวิชา โดยแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วย มากน้อยแล้วแต่เนื้อหาในแต่ละหน่วย ผู้สอนจะต้องจัดทำเป็นรายละเอียดว่าแต่ละหน่วยมีวัตถุประสงค์อะไร มีวิธีการอย่างไร ผู้เรียนต้องทำอะไรบ้าง (study guide) ทำแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดไว้สำหรับทดสอบ ผู้เรียนจะเรียนไปตามหน่วยและตามวิธีที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือการเรียน (study guide) เมื่อผู้เรียนคิดว่าพร้อมแล้ว ก็ไปขอสอบเฉพาะหน่วยนั้นได้จากอาจารย์ผู้สอนถ้าสอบไม่ผ่านก็ไปศึกษาใหม่ หรือขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนหรือผู้ช่วยได้

การเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ (Computer - Based Instruction) การเรียนการสอนวิธีนี้มีลักษณะคล้ายกับการเรียนตามแผนที่วางไว้ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนทำให้สามารถบรรจุข้อมูล วิธีการประเมินผล และการวิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนซึ่งไม่สามารถทำได้ด้วยวิธีอื่น โปรแกรมการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษาที่รู้จกกันมากที่สุด คือ PLATO (programmed logic for automated teaching operation) ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 โปรแกรมนี้ได้บรรจุข้อมูลที่ใช้ในการเรียนอย่างครบถ้วนและยังมีข้อมูลเกี่ยวกับระบบการจัดการอยู่ในหน่วยความจำซึ่งอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล การกู้ข้อมูลกลับคืน และยังสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้เรียนบันทึกไว้เมื่อมีการตอบสนองต่อบทเรียนหน่วยใดหน่วยหนึ่งนอกจากนั้นโปรแกรมนี้ยังเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาระบบย่อยที่สามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะได้อีกด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนทำให้ใช้เวลาในการเรียนการสอนน้อยลงกว่าการเรียนการสอนโดยวิธีปกติ

1.4 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ คือ วิธีการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้จากการกระทำด้วยตนเองหรือการฝึกปฏิบัติรูปแบบการเรียนการสอนประเภทนี้ได้แก่

การฝึกปฏิบัติ (laboratory teaching or direct experience or experiential – based learning) คือ การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้หรือ เนื้อหาที่ได้เรียนรู้จากชั้นเรียนไปใช้ในสภาพจริงโดยการฝึกฝนและลงมือทำตามหลักการที่ได้เรียนจากชั้นเรียน เช่น การสาธิต การทดลอง การฝึกงานการศึกษานอกสถานที่ การค้นคว้าในห้องทดลอง เป็นต้น วิธีการเรียนการสอนนี้ ใช้มากในรายวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ และศาสตร์ด้านวิชาชีพ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ ครุศาสตร์ เป็นต้น และสามารถนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับวิชาอื่นๆได้ เช่นเดียวกันเพราะการเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาสาระของวิชาได้ดีขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาสาระที่มีความซับซ้อน

1.5 รูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนการสอนแบบผสมผสานมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ จากแหล่งความรู้หลายทาง ข้อความรู้บางอย่างผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้จากสื่อ เช่น จากเครือข่าย การอ่านเอกสาร หรือจากการฝึกประสบการณ์โดยตรงจากสถานประกอบการ หรืออาจเริ่มจาก การได้รับพื้นฐานความรู้จากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นเสียก่อน แล้วให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ในบางกรณี เมื่อต้องการให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกการอภิปราย และเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์จากการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม ตัวอย่างการเรียนการสอนประเภทนี้คือ

รูปแบบการสอนแบบอุปนัย (inductive method) เป็นการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากรายละเอียดปลีกย่อยไปหาส่วนรวมหรือกฎเกณฑ์ โดยใช้การศึกษาเพื่อสังเกตเปรียบเทียบสรุปความคล้ายคลึงขององค์ประกอบในตัวอย่างแล้วไปสู่กฎเกณฑ์ทั่วไป สำหรับบทบาทของอาจารย์จะเป็นผู้ให้ข้อมูลต่างๆ แล้วให้ผู้เรียนซักถามและสังเกตลักษณะต่างๆ ของข้อมูลเหล่านี้เพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อมูลอื่นๆซึ่งจะนำไปสรุปเป็นความคิดรวบยอดโดยมีอาจารย์ทำหน้าที่สำคัญที่ต้องเตรียมตัวอย่างที่ใช้ในการสอน สำหรับผู้เรียนต้องมีความกระตือรือร้น รู้จักคิดค้นฝึกการสังเกตพิจารณาเหตุผล สรุปหลักการต่างๆ จากสิ่งที่เรียนหรือสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้แบบได้มาจากหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีต่างๆ ซึ่งผู้เรียนสรุปได้ด้วยตนเอง สุภาพ วาดเขียน (อ้างโดยพันดิ์ศักดิ์ พลสารัมย์และ คณะ, 2543 : 24)

รูปแบบการสอนแบบนิรนัย (deductive method) เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ หรือหลักความจริงทั่วๆไปก่อน แล้วจึงสอนส่วนปลีกย่อยอย่างละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์นั้นๆ ภายหลังการสอนแบบนี้เป็นวิธีการสอนแบบตรงข้ามกับอุปนัย ซึ่งสอนโดยเริ่มจากการสอน ระบุกฎเกณฑ์ก่อนแล้วจึงยกตัวอย่างประกอบตามมา ส่วนอาจารย์จะมีบทบาทในการให้กำลังใจคำแนะนำ อธิบายเมื่อจำเป็น ไม่ควรใช้ข้อมูลพิสูจน์และหลักการต่างๆ อาจารย์ต้องรู้จักใช้เทคนิคการถามอย่างถูกต้องเหมาะสม การสอนแบบนิรนัยจะฝึกหัดให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผลไม่เชื่ออะไรง่ายโดยปราศจากการพิสูจน์ เป็นตัวของตัวเอง ตัดสินใจแก้ปัญหาได้และอยู่บนพื้นฐานแห่งความจริง สุวัฒน์ มุทธเมธา, 2523 (อ้างโดยพันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, 2543 : 25)

รูปแบบการสอนแบบให้มโนทัศน์กว้างล่วงหน้า (advance organizer) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ยึดทฤษฎี และแนวคิดของออซูเบล Ausubel, อ้างโดยวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2543 : 25) โดยมีสาระสำคัญคือ ในศาสตร์ต่างๆ จะมีโครงสร้างของความคิดรวบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยอดในแต่ละเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน สามารถนำมาเขียนเป็นแผนภูมิสาขาแบบต้นไม้ในลักษณะที่เป็นแผนมโนทัศน์ (concept mapping) ได้และมีความคิดรวบยอดส่วนหนึ่งที่เป็นจุดรวมครอบคลุมอยู่เหนือความคิดรวบยอดประเด็นย่อยๆ อื่น ความเข้าใจในประเด็นยอดนี้จะเป็นพื้นฐานช่วยให้เกิดความเข้าใจความคิดรวบยอดอื่นๆ ทั้งหมด การเรียนรู้จะเกิดได้เมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้รับผสมผสานกับความรู้เก่าดังนั้นบทบาทของครูจะเป็นผู้เตรียมหาสาระหลักของเนื้อหา ที่ต้องการสอนโดยการเขียนแผนผังความคิดรวบยอดทั้งหมดเพื่อนำเสนอสาระ อย่างกระจ่างและเป็นระบบ โดยผู้เรียนจะบูรณาการสาระ ฝึกการคิดเชื่อมโยงและแสดงความกระจ่างของเรื่องที่เรียนรู้

รูปแบบการสอนแบบแก้ปัญหา (problem - solving method) เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการสอนแบบวิทยาศาสตร์ (scientific method) ดังนั้นจึงอาจเรียกวิธีการสอนนี้ว่า วิธีการสอนแบบวิทยาศาสตร์ ความมุ่งหมายของการสอนแบบวิธีการแก้ปัญหานี้เพื่อ ฝึกทักษะการคิดการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ อันเป็นวิธีที่มีเหตุผลซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการที่ผู้เรียนจะนำวิธีการไปใช้แก้ปัญหาอื่น นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกการคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผล และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2540 (อ้างโดยพันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ, 2543 : 25)

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์และคณะ(2543 : 110) สรุปเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี ว่า ผู้เรียนจะมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและทำงานเป็นทีมมากขึ้นเนื่องจากผ่านกระบวนการเรียนการสอนในแบบผู้เรียนเป็นสำคัญมาในระดับต่างๆ จนกระทั่งเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยจะมีทักษะต่างๆที่จำเป็นสำหรับสังคมในปัจจุบันและอนาคตคือทักษะเทคโนโลยีด้านสารสนเทศ (IT) ภาษาการสื่อสาร การคิด ตลอดจนทักษะในการคิดสรรค์วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยที่ใฝ่รู้และมีความฉลาดทางด้านปัญญา(IQ) อารมณ์(EQ) และจริยธรรม(MQ) มากขึ้น ด้านผู้สอน ผู้สอนจะลดบทบาทการสอนในลักษณะของการป้อนความรู้ แต่จะปรับวิธีการสอนไปเป็นผู้ชี้แนะและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้นตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านวิธีการเรียนการสอนจะเป็นไปในลักษณะที่เน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และมีวิธีการจัดที่หลากหลายรูปแบบมุ่งให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะในการคิดการกลั่นกรองและย่อยข้อความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ มีการใช้สื่อชนิดต่างๆ ในการเรียนการสอนมากขึ้นและมีการนำแนวคิดแบบภูมิปัญญาไทยเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ และการใฝ่รู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านหลักสูตรมีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนซึ่งหลักสูตรเหล่านี้จะมีลักษณะเด่น คือ มีความยืดหยุ่นสูงผู้เรียนสามารถกำหนดหหรือเลือกระยะเวลาตลอดจนเงื่อนไขในการเรียนจนกระทั่งสำเร็จการศึกษาได้มากขึ้นและตามความต้องการและมีความเหมาะสมกับผู้เรียนมีความทันสมัยเนื่องจากได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์(2543 : 54 - 55) สรุปวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา ว่า ครูต้องปรับทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนใหม่ให้ยอมรับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ได้ ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากเดิมเพราะครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์เป็น รู้จักคิด รู้วิธีการเรียนเพื่อสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง ครูต้องค้นคว้าวิจัยให้ได้รูปแบบวิธีการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ครูต้องใจกว้าง เพราะผู้เรียนมีอิสระในการรับความคิดเห็นจากครู ด้านผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบในชีวิตของตนเองและมีเป้าหมายในการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมต่างๆให้สำเร็จเพราะผู้เรียนจะได้รับอิสระจากครูมาก ผู้เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้น ขวนขวายในการแสวงหาความรู้เพื่อให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้เรียนต้องตระหนักในความซื่อสัตย์อย่างยิ่งทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ผู้เรียนต้องมีความช่างสังเกต ช่างคิดเพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาในลักษณะการต่อยอดความรู้เดิมให้เกิดความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนา ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน มีห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ต้องทันสมัย ศูนย์การเรียนที่เหมาะสมในแต่ละศาสตร์ใหม่กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของศาสตร์นั้นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจคุณภาพเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี. ปีการศึกษา 2544 ในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวนประชากรที่ทำการทดลอง คือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 100 คน แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชาดังนี้

สาขาวิชาสัตวศาสตร์ จำนวน 35 คน

สาขาวิชาพืชศาสตร์ จำนวน 35 คน

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน

ในการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ในจังหวัดกาญจนบุรี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถามรวม 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) และแบบปลายเปิด (open form)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียน จำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้สอน จำนวน 24 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน จำนวน 15 ข้อ

จำนวนทั้งหมด 64 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับคือ

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ 3 ขั้นตอนดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและตำรา

3.2.1.2 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.2.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษเพื่อตรวจสอบแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและดำเนินการดังนี้

3.2.2.1 นำแบบสอบถามไปทำการปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์เสนอแนะ

3.2.2.2 เสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำแบบสอบถามไปทดลองใช้

3.2.2.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคโนโลยีฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Cronbach α - Coefficient)

สูตรการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(นงนุช ภัทราคร, 2538 : 338 - 339)

$$= \frac{n}{n-1} \quad \frac{\sum si^2}{sx^2}$$

n = จำนวนข้อ

si^2 = ความแปรปรวนแต่ละข้อ

sx^2 = ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบทดสอบ

ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้านมีค่าดังต่อไปนี้

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	เท่ากับ	0.86
ด้านลักษณะผู้เรียน	เท่ากับ	0.81
ด้านลักษณะผู้สอน	เท่ากับ	0.93
ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	เท่ากับ	0.83
รวมทั้งหมดมีค่าความเชื่อมั่น(α - Coefficient)	เท่ากับ	0.83

3.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 บันทึกเสนอขออนุญาตให้ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ในจังหวัดกาญจนบุรี

3.2.3 นำเสนอต่ออธิบดีกรมอาชีวศึกษา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

3.2.4 การดำเนินการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเดินทางไปรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารวิทยาลัยในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นั้นผู้วิจัยทำการอธิบายเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทีละห้องผลการรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 100 ชุด ได้รับคืน 92 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.00

3.2.5 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ

3.4.2 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC^{+} (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) ในการประมวลผลทางค่าสถิติต่าง ๆ

3.4.3 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของนักศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ

3.4.4 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean - μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation - σ) โดยทำเป็นรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปของตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

3.4.5 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean - μ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation – σ) โดยทำเป็นรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปของตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

3.4.6 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการเรียวโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้(ประคอง กรรณสูตร, 2538 : 70)

4.50 - 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ความคิดเห็นในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ในจังหวัดกาญจนบุรี

4.1 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษาประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา สถานภาพของบิดา – มารดา อาชีพผู้ให้การสนับสนุนการศึกษา รายได้ผู้ให้การสนับสนุนการศึกษา ผู้ให้การสนับสนุนการศึกษา รายจ่ายที่ใช้ในการศึกษาต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ซึ่งนำเสนอในรูปของตาราง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย(μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation – σ) โดยทำเป็นรายข้อแล้วนำเสนอในรูปของตาราง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านลักษณะผู้เรียน
2. ด้านลักษณะผู้สอน
3. ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation – σ) โดยทำเป็นรายข้อแล้วนำเสนอในรูปของตาราง

จากการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 92 คน ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษา

รายการ	จำนวนคน(N= 92)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	42	45.65
หญิง	50	54.35
อายุ		
ต่ำกว่า 17 ปี	-	-
อายุระหว่าง 17-19 ปี	46	50.00
อายุระหว่าง 20-22 ปี	41	44.57
มากกว่า 22 ปี	5	5.43
นับถือศาสนาพุทธ	92	100.00
จบการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	13	14.13
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	77	83.70
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	2	2.17
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 1.50	4	4.35
ระหว่าง 1.51-2.00	11	11.96
ระหว่าง 2.01-2.50	14	15.22
ระหว่าง 2.51-3.00	33	35.87
มากกว่า 3.00	30	32.60
สถานภาพของบิดา-มารดา		
อยู่ด้วยกัน	72	78.26
หย่าร้าง	10	10.87
บิดาเสียชีวิต	7	7.61
มารดาเสียชีวิต	3	3.26
บิดาประกอบอาชีพ		
รับราชการ	6	6.52
ค้าขาย	6	6.52
เกษตรกรรม	54	58.69
รัฐวิสาหกิจ	1	1.09
รับจ้าง	18	19.57
อื่นๆ	7	7.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน(N = 92)	ร้อยละ
มารดาประกอบอาชีพ		
รับราชการ	1	1.09
ค้าขาย	9	9.78
เกษตรกรรม	57	61.95
รัฐวิสาหกิจ	-	-
รับจ้าง	18	19.57
อื่นๆ	7	7.61
สภาพเศรษฐกิจ(รายได้ต่อปี)		
ต่ำกว่า 10,000	2	2.17
10,000 – 50,000	76	82.61
60,000 – 100,000	10	10.87
มากกว่า 100,000	4	4.35
ผู้ให้การสนับสนุนทางการศึกษา		
บิดา-มารดา	81	88.04
บุคคลอื่น	11	11.96
ค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษาต่อเดือน		
ต่ำกว่า 1,000	11	11.95
1,000 – 2,000	67	72.83
3,000 – 4,000	13	14.13
มากกว่า 4,000	1	1.09

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจำนวน 92 คน เป็นชายร้อยละ 45.65 และหญิงร้อยละ 54.35 ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 17 – 19 ปี ร้อยละ 50.00 ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ การศึกษาก่อนมาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)ร้อยละ 83.70 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 14.13 นักศึกษาผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสม อยู่ระหว่าง 2.51-3.00 ร้อยละ35.87โดยสถานภาพของบิดา – มารดาส่วนใหญ่จะอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 78.26 การประกอบอาชีพของบิดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 58.69 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 19.57 มารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 61.95 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 19.57 เนื่องจากบิดาและมารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมสภาพเศรษฐกิจ (รายได้) ต่อปีของครอบครัว มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ82.61 ผู้ให้การสนับสนุนทางการศึกษายังคงเป็นบิดาและมารดา ร้อยละ 88.04 รองลงมาก็จะเป็นญาติพี่น้องร้อยละ11.96 และค่าใช้จ่ายของนักศึกษาระหว่างการศึกษาอยู่ระหว่าง1,000 - 2,000 บาท ต่อเดือนร้อยละ 72.83

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย(μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเข้าใจความหมายเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.91	0.72	มาก
2. ท่านมีความเข้าใจการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.93	0.78	มาก
3. การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงาน และออกนำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.96	0.83	มาก
4. การศึกษาค้นคว้าหาตำราเรียนในห้องสมุดด้วยตนเอง	4.08	0.79	มาก
5. การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญครูยังเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด	3.69	0.92	น้อย
6. ผู้เรียนเคยปฏิบัติงานด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้สอน	2.98	0.93	ปานกลาง
7. การเรียนภายในห้องเรียนผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรม	4.08	0.83	มาก
8. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.06	0.84	มาก
9. ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความสนใจ	3.48	1.12	ปานกลาง
10.การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน	4.04	0.88	มาก
รวม	3.82	0.86	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก 7 รายการ คือท่านเข้าใจความหมายเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ท่านเข้าใจการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานและออกนำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญการศึกษาค้นคว้าหาตำราเรียนในห้องสมุดด้วยตนเอง การเรียนในห้องเรียนผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรม ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน และระดับความคิดเห็นต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ ผู้เรียนเคยปฏิบัติงานด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอคำสั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผู้สอน ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความสนใจ และระดับความคิดเห็นต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อย 1 รายการ คือ การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญครูยังเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. ด้านลักษณะผู้เรียน
2. ด้านลักษณะผู้สอน
3. ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อด้านลักษณะผู้เรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย(μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้เรียนต้องมีความตรงต่อเวลา	4.45	0.60	มาก
2. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำการเรียน	4.09	0.75	มาก
3. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์	4.04	0.86	มาก
4. ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง	4.23	0.88	มาก
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับทางสถานศึกษา	4.21	0.76	มาก
6. เป็นบุคคลที่รักการอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ	3.71	0.91	มาก
7. เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	4.04	0.87	มาก
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี ร่าเริงแจ่มใส	4.20	0.88	มาก
9. ผู้เรียนให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน	4.10	0.87	มาก
10. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจ	3.85	0.89	มาก
11. เมื่อเกิดความไม่ เข้าใจในเนื้อหาการเรียนผู้เรียนถามผู้สอนทันที	3.44	1.09	ปานกลาง
12. ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนในการศึกษาหาความรู้	4.09	0.75	มาก
13. ผู้เรียนเคยแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการปฏิบัติงานรวมกันเป็นกลุ่ม	3.86	0.87	มาก
14. ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่มาเรียนอยู่สม่ำเสมอ	4.19	0.89	มาก
15. ผู้เรียนปฏิบัติงานส่งผู้สอนตรงตามเวลา	3.98	0.76	มาก
16. เมื่อเพื่อนเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนท่านเคยอธิบายให้เพื่อนฟัง	3.75	0.97	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย(μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)	ระดับความคิดเห็น
17. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ชอบออกรายงานหน้าชั้นเรียน	3.26	0.97	ปานกลาง
18. ผู้เรียนมีความลำบากใจ เมื่อมีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงาน	3.20	1.12	ปานกลาง
19. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	4.07	0.75	มาก
20. ผู้เรียนจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่ติดสิ่งเสพติด	4.45	0.81	มาก
21. ผู้เรียนไม่ควรก่อการทะเลาะวิวาทซึ่งนำความเสื่อมเสียให้กับตนเองและสถานศึกษา	4.60	0.75	มากที่สุด
22. ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยไม่เห็นแก่ตัว	4.35	0.84	มาก
23. ผู้เรียนที่มีผลการเรียนดีเมื่อมีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานมักจะอยู่รวมกัน	3.82	0.94	มาก
24. ผู้เรียนมีความประพฤติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด	4.06	0.89	มาก
25. ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีเหตุผลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ	4.02	0.77	มาก
รวม	4.00	0.85	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความคิดเห็นด้านลักษณะผู้เรียน ในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะผู้เรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับมากที่สุด 1 รายการคือ ผู้เรียนไม่ควรก่อการทะเลาะวิวาทซึ่งจะนำความเสื่อมเสียให้กับตนเองและสถานศึกษา ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะผู้เรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับมาก 21 รายการคือ ผู้เรียนต้องมีความตรงเวลา ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำการเรียน ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับทางสถานศึกษา เป็นบุคคลที่รักการอ่านชอบค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีบุคลิกดี ร่าเริงแจ่มใส ผู้เรียนให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจ ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนในการศึกษาหาความรู้ ผู้เรียนเคยแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการปฏิบัติงานรวมกันเป็นกลุ่ม ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่มาเรียนสม่ำเสมอ ผู้เรียนปฏิบัติงานส่งผู้สอนตรงตามเวลา เมื่อเพื่อนเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนท่านเคยอธิบายให้เพื่อนฟัง ผู้เรียนเป็นบุคลที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ผู้เรียนจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่ติดสิ่งเสพติด ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยไม่เห็นแก่ตัว ผู้เรียนที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการเรียนดีเมื่อมีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานมักจะอยู่รวมกัน ผู้เรียนมีความประพฤติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีเหตุผล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และระดับความคิดเห็นต่อลักษณะผู้เรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 รายการคือ เมื่อเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนผู้เรียนถามผู้สอนทันที ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ชอบออกรายงานหน้าชั้นเรียน ผู้เรียนมีความลำบากใจเมื่อมีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาในด้านลักษณะผู้เรียนโดยส่วนรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อด้านลักษณะผู้สอน

รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย(μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)	ระดับความคิดเห็น
1. ต้องเป็นผู้สอนที่มีความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี	4.44	0.68	มาก
2. เป็นผู้สอนที่ตรงต่อเวลาเข้าสอนตรงเวลาปล่อยตรงเวลา	4.28	0.80	มาก
3. ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี ร่าเริงแจ่มใส อัธยาศัยดี	4.45	0.73	มาก
4. ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางผู้เรียน	4.03	0.98	มาก
5. ผู้ สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ เสมอโดยค้นคว้าหาความรู้หาสิ่งใหม่ๆมาสอนอยู่ เสมอ	4.22	0.91	มาก
6. ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ	4.11	0.89	มาก
7. ผู้สอนเป็นผู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามได้เสมอ	4.38	0.75	มาก
8. ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนอยู่ประจำ	4.81	0.81	มาก
9. ผู้สอนเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	4.17	0.93	มาก
10. ผู้สอนมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี	4.29	0.76	มาก
11. ผู้สอนมีไหวพริบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4.14	0.79	มาก
12. ผู้สอนควรมีน้ำเสียงดังฟังชัดผู้เรียนข้างหลังชั้นเรียนได้ยินทุกคำพูด	4.16	0.82	มาก
13. ผู้สอนทำการสอนจากเรื่องง่ายไปหาเรื่องยาก	4.08	0.89	มาก
14. ผู้สอนมีการปฏิบัติตามระเบียบวินัย อย่างเคร่งครัด	4.17	0.76	มาก
15. ผู้สอนเป็นผู้ที่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	4.21	0.83	มาก
16. ผู้สอนมีความชำนาญในด้านการสอนภาคปฏิบัติ	4.05	0.86	มาก
17.ผู้สอนต้องรักและเมตตาผู้เรียนโดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียน	4.31	0.81	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย(μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)	ระดับความคิดเห็น
18.ผู้สอนต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดกับผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ	4.43	0.74	มาก
19. ผู้สอนต้องประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งทางกาย วาจา ใจ	4.33	0.84	มาก
20. ผู้สอนเป็นผู้ที่ไม่ดูถูก เหยียดหยาม ความสามารถของผู้เรียนจนทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้	4.32	0.85	มาก
21. ผู้สอนต้องเป็นบุคคลที่ไม่ติดสิ่งเสพติด	4.32	0.89	มาก
22. ผู้สอนมีความมั่นใจในขณะทำการสอน	4.35	0.74	มาก
23. ผู้สอนเป็นผู้ที่มีเหตุผล	4.35	0.81	มาก
24. ผู้สอนมีความอดทนในการสั่งสอนผู้เรียน	4.42	0.75	มาก
รวม	4.24	0.81	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาต่อด้านลักษณะผู้สอนในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความคิดเห็นต่อลักษณะผู้สอนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 24 รายการคือ ต้องเป็นผู้สอนที่มีความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี เป็นผู้สอนที่ตรงต่อเวลา เข้าสอนตรงเวลา ปล่อยตรงเวลา ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี ร่าเริงแจ่มใส อัธยาศัยดี ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางผู้เรียน สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยค้นคว้าหาความรู้หาสิ่งใหม่ๆ มาสอนอยู่เสมอ ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ เป็นผู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามได้เสมอ ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนอยู่เป็นประจำ ผู้สอนเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้สอนมีการเตรียมตัวในการสอนเป็นอย่างดี ผู้สอนมีไหวพริบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ผู้สอนควรมีน้ำเสียงดัง ฟังชัด โดยผู้เรียนข้างหลังชั้นเรียนได้ยินทุกคำพูด ผู้สอนทำการสอนจากเรื่องง่ายไปหาเรื่องยาก ผู้สอนมีการปฏิบัติตามระเบียบวินัย อย่างเคร่งครัด ผู้สอนเป็นผู้ที่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน ผู้สอนมีความชำนาญในด้านการสอนภาคปฏิบัติ ผู้สอนต้องรักและเมตตาผู้เรียน โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียนโดยเสมอหน้า ผู้สอนต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและลักษณะนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดกับผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผู้สอนต้องประพฤติปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งทางกาย วาจา ใจ ผู้สอนเป็นผู้ที่ไม่ดูถูก เหยียดหยาม ความสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของผู้เรียนจนทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ ผู้สอนต้องเป็นบุคคลที่ไม่ติดสิ่งเสพติด ผู้สอนมีความมั่นใจขณะทำการสอน ผู้สอนเป็นผู้ที่มีเหตุผล ผู้สอนมีความอดทนในการสั่งสอนผู้เรียน

เมื่อพิจารณาในด้านลักษณะผู้สอนโดยส่วนรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย(μ)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)	ระดับความคิดเห็น
1. การสอนโดยมีผู้สอนเป็นผู้บรรยายหน้าชั้นเรียน	4.13	0.75	มาก
2. มีการจัดแบ่งกลุ่มเพื่อทำการศึกษาในแต่ละหัวข้อ	4.13	0.72	มาก
3. มีการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนอยู่เสมอ	4.14	0.80	มาก
4. มีการประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	4.15	0.94	มาก
5. มีการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกหัด	3.88	0.87	มาก
6. การใช้ใบงานประกอบการเรียนการสอน	4.30	0.76	มาก
7. การสอนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป	3.81	0.97	มาก
8. มีการสอนแบบเป็นรายบุคคล	3.46	1.07	ปานกลาง
9. การเรียนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	3.92	1.07	มาก
10. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.25	0.89	มาก
11. มีแบบการประเมินคุณธรรมจริยธรรม	4.48	0.68	มาก
12. การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ	4.04	0.88	มาก
13..การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	4.10	0.80	มาก
14. มีการจัดการสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน	4.30	0.83	มาก
15. มีโอกาสได้เลือกเรียนตามที่ตนสนใจ	4.05	1.02	มาก
รวม	4.07	0.87	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าความคิดเห็นต่อด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความคิดเห็นต่อด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 14 รายการคือ การสอนโดยมีผู้สอนเป็นผู้บรรยายหน้าชั้นเรียน มีการจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำการศึกษาในแต่ละหัวข้อ มีการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนอยู่เสมอ มีการประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน มีการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกหัด การใช้ใบงานประกอบการเรียนการสอน การสอนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป การเรียนโดยใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน มีแบบการประเมินคุณธรรมจริยธรรม การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน มีการจัดการสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน มีโอกาสได้เลือกเรียนตามที่ตนสนใจ และระดับความคิดเห็นต่อด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการคือ มีการสอนแบบเป็นรายบุคคล

เมื่อพิจารณาในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยส่วนรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.2 วิจารณ์ผล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวที่ต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

พบว่าสภาพทั่วไปของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาตรงตามเกณฑ์ ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) จากวิทยาลัยเกษตรและเทคนโลยีกายจนบุรีและได้ศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) เพื่อศึกษาวิชาชีพสามารถนำออกไปประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อช่วยในการแบ่งเบาภาระบิดาและมารดา สถานภาพของบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกันและมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยมีรายได้ต่อปีที่ไม่มากเท่าไหร่นักและยังคงเป็นบิดารมารดาที่สนับสนุนทางการศึกษาให้กับนักศึกษาและยังมีญาติพี่น้องที่สนับสนุนการศึกษาบางส่วนให้กับนักศึกษา

พบว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากยกเว้นในรายการที่ 5 การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญครูยังเป็นผู้ที่มีบทบาทน้อย ซึ่งนักศึกษามีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเนื่องจากการเรียนการสอนจะทำให้นักศึกษาอยากเรียนรู้ ได้มีส่วนคิดและแก้ปัญหาเอง ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มซึ่งสอดคล้องกับไพฑูรย์ สินลารัตน์,(2543 : 55) กล่าวว่า ผู้เรียนต้องมีความกระตือรือร้น ขวนขวายในการแสวงหาความรู้มีความช่างสังเกต ช่างคิด มีความรับผิดชอบในชีวิตของตนเองและมีเป้าหมายในการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมต่างๆได้สำเร็จสามารถปรับตัวให้สามารถแสวงหาความรู้และค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้นต้องตระหนักในความซื่อสัตย์อย่างยิ่งเพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาในลักษณะการต่อยอดความรู้เดิมให้เกิดความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาตนเองต่อไปผู้สอนควรมีการเปิดใจให้กว้างเพราะผู้เรียนมีอิสระในการรับความคิดเห็นจากผู้สอนต้องมีการพัฒนากระบวนการสอนของตนเองตลอดเวลาให้เหมาะกับสถานการณ์และระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการคือ รายการที่ 6 คือผู้เรียนเคยปฏิบัติงานเองโดยไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้สอนซึ่งจะเห็นว่าผู้เรียนยังคงรอรับคำสั่งจากผู้สอนในการทำการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานทำให้ ยังขาดความมั่นใจในการคิดการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และรายการที่ 9 คือผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความสนใจซึ่งผู้เรียนยังคงมีรูปแบบการเรียนรู้โดยยังมีผู้สอนเป็นผู้กำหนดบทเรียนและเรียนตามผู้สอนเป็นการเรียนที่ผู้เรียนยังไม่มีโอกาสเลือกเรียนเลยทำให้ผู้เรียนขาดความใฝ่รู้ไม่สนใจในสิ่งที่จะเรียนและยังมีผู้สอนกำหนดบทเรียน ซึ่งผู้สอนควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการที่จะเลือกเรื่องที่จะทำการเรียนตามที่ผู้เรียนสนใจ โดยที่ผู้สอนควรสนับสนุนและชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้ และผู้สอนควรมีการลดบทบาทตนเองลงและมีความอดทนในการฝึกฝนผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนจะค่อนข้างมีอิสระในการเรียนรู้

ด้านลักษณะผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมีรายการที่ 21 คือ ผู้เรียนไม่ควรก่อการทะเลาะวิวาทซึ่งนำความเสื่อม เสียให้กับตนเองและสถานศึกษา ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความประพฤติให้ถูกต้องตามระเบียบของสถานศึกษาและ ยังมีความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลาง 3 รายการคือรายการที่ 11 คือ เมื่อเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนผู้เรียนถามผู้สอนทันที รายการที่ 17 คือ ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ชอบออกรายงานหน้าชั้นเรียนและรายการที่ 18 คือ ผู้เรียนมีความลำบากใจเมื่อมีการ แบ่งกลุ่มปฏิบัติงาน เพราะว่า ผู้เรียนยังคงขาดความมั่นใจในการเรียนรู้โดยการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังขาดความมั่นใจในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน การร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก และจะต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้โดยที่ทุกคนจะต้องเป็นคนที่มีเหตุผลในการประกอบการตัดสินใจและจะต้องช่วยเหลือกันและกัน

ด้านลักษณะผู้สอน ผู้เรียนทั้งหมดมีระดับความคิดเห็นต่อด้านลักษณะผู้สอนอยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งผู้สอนควรเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี มีความตรงต่อเวลา มีอัธยาศัยดี มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอคงต้องมีการปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับกการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนจะต้องเปิดใจกว้าง มีความรักและเมตตาศิษย์ มีความอดทนต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จะเป็นผู้คอยให้ความสะดวกช่วยชี้แนะนักศึกษาเมื่อเกิดปัญหาและลดบทบาทจากการสอนที่เป็นแบบการบรรยายลง

ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นรายการที่ 8 คือ การสอนแบบเป็นรายบุคคลซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง และในรายการที่ 1 คือ การสอนโดยมีผู้สอนเป็นผู้บรรยายหน้าชั้นเรียนผู้เรียนที่มีระดับความคิดเห็นด้วยมาก ยังคงให้ความสำคัญกับการเรียนโดยมีผู้สอนเป็นผู้บรรยาย ผู้เรียนต้องการรูปแบบการสอนที่หลากหลายรูปแบบการเรียนที่ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมเขียน และรวมทำกิจกรรมต่างๆ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ในชั้นเรียน การเรียนที่ประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน ดังนั้นผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบตนเองสูงขึ้น ผู้เรียนต้องการเรียนจากสื่อที่ทันสมัยแต่ก็คงขึ้นอยู่กับสถานศึกษาที่จะมีสื่อหรือความพร้อมในด้านอุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนการสอนและบุคลากรที่มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถที่จะเข้าไปพัฒนาให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้นอย่างไรก็ตามการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นสิ่งที่ทุกสถานศึกษา จะต้องมีความพร้อมทั้งด้านผู้สอน ผู้เรียนและวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัยซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการวิจัย สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี 2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี 3) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียน ลักษณะผู้สอน รูปแบบวิธีการสอนใน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี

5.2 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปีการศึกษา 2544 จากความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 3 สาขาวิชาคือ สาขาพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอแนะการจัดการเรียนการสอน โดยการวิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาโดยใช้ประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 3 สาขาวิชาคือ สาขาพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ และเกษตรศาสตร์โดยศึกษาจากความคิดเห็นของประชากรทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 ประกอบด้วย 3 สาขาวิชาคือ สาขาพืชศาสตร์ 35 คน สัตวศาสตร์ 35 คนและเกษตรศาสตร์ 30 คน รวมประชากรทั้งหมด 100 คน

5.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมี 3 ตอนด้วยกัน 1) สภาพทั่วไปของนักศึกษาลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ(Check list) และ(Open form) 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3) แบบสอบถามตอนที่ 3 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน 1) ความคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียน 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้สอน 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของLikert (อ้างโดยปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2530 : 158 - 159)

5.3.3 การทดสอบเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา จำนวน 10 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จุดมุ่งหมายและพัฒนาปรับให้สมบูรณ์ซึ่งผลการทดสอบเครื่องมือฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

5.3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูลในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ขอหนังสือจากภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุสาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตอธิบดีกรมอาชีวศึกษาในการเก็บข้อมูล 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากกรมอาชีวศึกษาถึงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีกลุ่มเป้าหมายกรอกแบบสอบถามจำนวน 100 ชุดและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้ทั้งหมด 92 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92

5.3.5 นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์แปลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC^{+} (Statistical Package For The Social Sciences/ Personal Computer Plus) ใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและการบรรยายผลประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สรุปผลดังต่อไปนี้

5.4.1 สภาพทั่วไปของนักศึกษา

พบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจำนวน 92 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชายมีอายุอยู่ระหว่าง 17 – 19 ปี ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ การศึกษาก่อนมาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี และมีบางส่วนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนักศึกษามีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.00 สถานภาพของบิดา-มารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกันและประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีบางส่วนที่มีอาชีพรับจ้าง สภาพเศรษฐกิจ(รายได้) ต่อปีของครอบครัวมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 50,000 บาท บิดาและมารดาเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนทางการศึกษากับบุตร รองลงมาก็จะเป็นญาติพี่น้อง ค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษาต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,000 - 2,000 บาท

5.4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 7 รายการยังมีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการคือ ผู้เรียนเคยปฏิบัติงานด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความสนใจ และมีระดับค่าคะแนน เฉลี่ยอยู่ใน ระดับน้อย 1 รายการ คือ การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญครูยังเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด

5.4.3 ด้านผู้เรียน

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านลักษณะผู้เรียน มีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 รายการคือ ผู้เรียนไม่ควรก่อการทะเลาะวิวาทซึ่งนำความ เสื่อมเสียให้กับตนเองและสถานศึกษา และมีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 รายการคือ เมื่อเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนผู้เรียนถามผู้สอนทันที ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ชอบ ออกรายงานหน้าชั้นเรียนและผู้เรียนมีความลำบากใจเมื่อมีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงาน

5.4.4 ด้านผู้สอน

นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผู้สอน มีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.5 ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีระดับค่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 14 รายการและมีระดับค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ มีการสอนแบบเป็นรายบุคคล

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อไปนี้ได้มาจากการพิจารณาผลการวิจัยที่เสนอมาทั้งหมด โดยจำแนกข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. วิทยาลัยควรมีการเพิ่มการจัดอบรมให้อาจารย์ผู้สอน ในเรื่องการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้สอนมีความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และควรมีการจัดการแนะแนวให้กับนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษาให้เกิดความเข้าใจในการเรียนด้วย ผู้สอนทุกคนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู้และส่งเสริมผู้เรียนอย่างเต็มที่

2. ผู้สอน ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นผู้สอนควรรับฟังเหตุผลของผู้เรียนและต้องเปิดใจกว้างยอมรับกับการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่และจะต้องช่วยชี้แนะผู้เรียนด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ

3. ผู้เรียน ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบสูงขึ้นต้องมีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกพยายามค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนและสถานศึกษาและจัดขึ้น

5.5.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. สำหรับตัวผู้วิจัย ต้องทำความเข้าใจในรูปแบบการวิจัยและต้องศึกษาเนื้อหาต่างๆที่เกี่ยวกับการเรียนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้มากขึ้น เพราะจากประสบการณ์การฝึกสอนในระยะเวลา 4 เดือนทำให้ผู้วิจัยได้เห็นรูปแบบและวิธีการต่างๆ ของการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงทำให้การดำเนินการวิจัยสะดวกยิ่งขึ้น สำหรับผู้วิจัยที่จะทำการวิจัยควรหาโอกาสไปศึกษาจากสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยตรง ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ค่อนข้างชัดเจนและได้เห็นภาพพจน์การจัดการเรียนการสอนในสภาพที่เป็นจริงได้เป็นอย่างดี

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาให้ลึกลงไปถึงการปประเมินผลการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับการเรียนปกติ เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างหรือกำหนดรูปแบบการเรียนที่ให้นักเรียนได้ความรู้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ถาวรพันธุ์. 2535. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกษตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยเกษตรกรรมสงขลาและวิทยาลัยประมงสงขลาตินสูลานนท์ต่ออวิชาชีพเกษตรกรรม. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ. 39 น.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2541. มหาลัยที่ทางแยก : จุดประกายวิสัยทัศน์อุดมศึกษาไทยในอนาคต. กรุงเทพฯ : ซัคเซสมีเดียจำกัดอ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์ 80 น.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สำนักนายกรัฐมนตรี. 2539. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8(พ.ศ.2540 - 2544). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรรถพลการพิมพ์. 99 น.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพริ้นติ้ง. 184น.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2543. สภาพในประเทศแผน 8. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 255 น.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. 2543.ร่วมคิดร่วมเขียนปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค. 124 น.

ทิศนา แขมมณี. 2542. "การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ : โมเดลซิบปา (CIPAModel) " วารสารวิชาการ.ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2542). เลขหน้า 2 - 30

ทัศนา ณ สงขลา. 2538. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ; 56 น.

ธีระพล อรุณะกสิกรและคณะผู้รวบรวม. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กรุงเทพฯ : วิญญชน. 56 น.

ธัญญา บุปผเวส. 2534. จิตวิทยาเบื้องต้น. ขอนแก่น : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 240 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นวลจิตต์ เชาว์กีรติพงศ์. "รูปแบบการสอนแบบกลุ่มสืบค้น(Group Investigation)" วารสารครุศาสตร์. (ต.ค-ธ.ค). เลขหน้า 26 - 32

นงนุช ภัทราคร. 2538. สถิติการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 374 น.

นงเยาว์ แก้วกังวาล. 2535. ความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาและครูอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี.วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ : 78 น.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2540. การเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ ในทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม : ด้านแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติอ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์.2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์. 80 น.

ประคอง กรรณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์(ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิชย์. 340 น.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2539. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : งานตำราและเอกสารการพิมพ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 136 น.

_____. 2530. จิตวิทยาการศึกษา.กรุงเทพฯเอกสารประกอบการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

พันศักดิ์ พลสารัมย์,วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและทิพรัตน์ สีเพชรเหลือง. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์ 144 น.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์.2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์ 80 น.

รุ่ง แก้วแดง. 2540. ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน. 333 น.

วิชัย ดวงเนตร. 2540. ความคิดเห็นของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชาปัญหาพิเศษ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : . ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ 58 น.อ้างโดยพิทวัส น้อยสุพรรณ. 2540. ความคิดเห็นในการประกอบอาชีพเกษตรของนักศึกษาระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรรม ของวิยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 36 น.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : ธนพรการพิมพ์ อ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์. 80 น.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2543. การพัฒนานิสิตนักศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____. 2537. เอกสารประกอบการสอนเรื่อง การสอนแบบสมดุล. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถิตย์ เกษา. 2539. การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศก์ภายในแบบสอบถามการสังเกตการสอนในชั้นเรียนของโรงเรียนกุลศิริเทคโนโลยี.กรุงเทพฯ:วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 139 น.

สุภาพ วาดเขียน. 2523. เครื่องมือวิจัยทางสังคมศาสตร์ : ลักษณะที่ดีชนิดและวิธีหาคุณภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรประเสริฐ.อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์,วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและทิพรัตน์ สีเพชรเหลือง.2543.การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์. 144 น.

สุวัฒน์ มุทธเมธา. 2523. การเรียนการสอนปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา,อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์,วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและทิพรัตน์ สีเพชรเหลือง. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์. 144 น.

สุวัฒน์ วิทยารักษ์ และคณะ. 2527. สถิติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : แสงจันทร์การพิมพ์. 156 น.

หน่วยศึกษานิเทศก์. 2542. การประเมินจากการปฏิบัติจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 119 น.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2531. เจตคติ. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์,วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและทิพรัตน์ สีเพชเหลือง. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์. 144 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำไพวรรณ หมัดหนี. 2541. ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชมุนีรังสฤษฎ์ จังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2541. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ 39น.

Cole, Peter G andChan, lorna(1994). Teching Principle and Practice. Sydney : Prentice Hall of Australia Pty ltd.อ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์ 80 น.

Deway, John. (1963) Experince and education. New York : Macmillan Publishing company. อ้างโดยไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์. 80 น.

Joyce,B. Weil,M. Model of Teaching. Boston : Allyn and Bacon,1996.อ้างโดยพันศักดิ์ พลสารัมย์,วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและทิพรัตน์ สีเพชเหลือง. 2543. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์. 144 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1501/ 2690

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 กันยายน 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน อธิบดี กรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างปัญหาพิเศษ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วยนายสุเทพ ทางดี นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เผชิญชัย ไชยสิทธิ์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3699, 3700, 6071-2
โทรสาร 0-2326-8506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่รับหนังสือ
รับที่ 4755
วันที่ 8 ต.ค. 2544
เวลา 9.30 น.

ที่ ศธ 0906/ ๕๑๓๖ กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

3 ตุลาคม 2544

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล
รับที่ 834 จำนวน 2 ฉ.
วันที่ 5 ต.ค. 44 15.15 น.

เรื่อง ให้ความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

เรียน อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ ทม 1501/2690 ลงวันที่ 19 กันยายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสุเทพ ทางดี นิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ประกอบการทำปัญหาพิเศษ เรื่องความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 โดยการตอบแบบสอบถาม

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้นายสุเทพ ทางดี ส่งแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีได้ โดยแบบสอบถามจะมีตราประทับเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวภา ณ นคร)
ศึกษานิเทศก์ 9 รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้าหมวดศึกษานิเทศก์
ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

เรียน
ผู้อำนวยการ
โปรดพิจารณานักศึกษา
เพื่อ
ปฏิบัติราชการแทน
เพื่อทราบ
ดำเนินการ

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
โทรศัพท์ 0-2282-3068, 0-2282-7060
โทรสาร 0-2282-2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยศึกษานิเทศก์
รับที่ 8275
วันที่ 27 ก.ย. 44
เวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวิทยาลัยเกษตรกรรม

ที่ วันที่ 26 กันยายน 2544

เรื่อง ขอข้อมูลประกอบการศึกษา

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา ผ่าน ศน.

เสนอ

ด้วย นายสุเทพ ทางดี นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่องสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษ เรื่อง "ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต โดยการตอบแบบสอบถาม

กองวิทยาลัยเกษตรกรรมพิจารณาแล้ว เห็นควรอนุญาตให้ นายสุเทพ ทางดี ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำปัญหาพิเศษที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

1. อนุญาตให้นายสุเทพ ทางดี ส่งแบบสอบถามเก็บข้อมูลที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีได้

2. ลงนาม

2.1 ในหนังสือแจ้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 1 ฉบับ

2.2 ตราประทับแบบสอบถามตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนด ดังแนบ

อนุญาต
ลงนามแล้ว

(นายบุญชุม เปียแดง)
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเกษตรกรรม

(นางเสาวภา ณ นคร)
นิเทศก์ ๑ ปฏิบัติการในตำแหน่ง
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- 2 ต.ค. 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0906/ 5166 กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

3 กันยายน 2544

เรื่อง ให้ความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

เรียน อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ ทม 1501/2690 ลงวันที่ 19 กันยายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายสุเทพ ทางดี นิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ประกอบการทำปัญหาพิเศษ เรื่องความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544 โดยการตอบแบบสอบถาม

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้นายสุเทพ ทางดี ส่งแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรีได้ โดยแบบสอบถามจะมีตราประทับเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางเสาวภา ณ นคร)
ศึกษานิเทศก์ 9 รักษาการในตำแหน่ง
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
โทรศัพท์ 0-2282-3068, 0-2282-7060
โทรสาร 0-2282-2550

รับหนังสือไปส่งแล้ว

นุชนาฏ ร่าง
ธนิทธิ พิมพ์
ตรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2544

โดย

นายสุเทพ ทางดี
สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียน ลักษณะของอาจารย์ผู้สอน และรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

2. ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน กรุณาตอบทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านโดยอิสระตามข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยได้ผลสรุปที่เที่ยงตรงการตอบแบบสอบถามของท่านจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด และทางเราจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นายสุเทพ ทางดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

<u>คำชี้แจง</u> โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

   ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ .....ปี

3. นับถือศาสนา

   ☐ พุทธ

   ☐ คริสต์

   ☐ อิสลาม

   ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ก่อนเข้ามาศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ท่านจบการศึกษาระดับใด

   ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

   ☐ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)

   ☐ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

5. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมที่ผ่านมาได้เท่ากับ.....

6. สถานภาพของบิดา- มารดา

   ☐ อยู่ด้วยกัน ☐ หย่าร้าง

   ☐ บิดาเสียชีวิต ☐ มารดาเสียชีวิต

7. บิดา-มารดาประกอบอาชีพ

บิดา	มารดา
☐ รับราชการ	☐ รับราชการ
☐ ค้าขาย	☐ ค้าขาย
☐ เกษตรกรรม	☐ เกษตรกรรม
☐ รัฐวิสาหกิจ	☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ รับจ้าง	☐ รับจ้าง
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. สภาพเศรษฐกิจ (รายได้)ของครอบครัวมีรายได้ประมาณปีละ.....บาท

9. ผู้ปกครอง/ผู้อุปการะที่ทำหน้าที่ส่งท่านเล่าเรียน

☐ บิดา - มารดา

☐ บุคคลอื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ค่าใช้จ่ายของท่านระหว่างการศึกษาต่อเดือน.....บาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

<u>คำชี้แจง</u> กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงตรงช่องระดับความคิดเห็นตามความคิดเห็นของท่านในด้านต่าง ๆ ของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านเข้าใจความหมายเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
2. ท่านมีความเข้าใจการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3. การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานและออกนำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4. การศึกษาค้นคว้าหาตำราเรียนในห้องสมุดด้วยตนเอง					
5. การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญครูยังเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด					
6. ผู้เรียนเคยปฏิบัติงานด้วยตนเองโดยไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้สอน					
7. การเรียนภายในห้องเรียนผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรม					
8. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน					
9. ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความสนใจ					
10. การเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

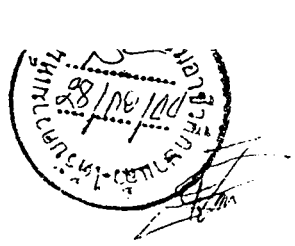

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียน ลักษณะผู้สอนและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ผู้เรียนต้องมีความตรงต่อเวลา					
2. ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำการเรียน					
3. ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์					
4. ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่กล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง					
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับทางสถานศึกษา					
6. เป็นบุคคลที่รักการอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ					
7. เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย					
8. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพดี ร่าเริง แจ่มใส					
9. ผู้เรียนให้ความร่วมมือ กับการจัดกิจกรรมภายในชั้นเรียน					
10. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเอง					
11. เมื่อเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียน ผู้เรียนถามผู้สอนทันที					
12. ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนในการศึกษาหาความรู้					
13. ผู้เรียนเคยแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการปฏิบัติงานรวมกันเป็นกลุ่ม					
14. ผู้เรียนควรเป็นบุคคลที่มาเรียนอยู่สม่ำเสมอ					
15. ผู้เรียนปฏิบัติงานส่งผู้สอนตรงตามเวลาที่กำหนด					
16. เมื่อเพื่อนเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาการเรียนท่านเคยอธิบายให้เพื่อนฟัง					
17. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ชอบออกรายงานหน้าชั้นเรียน					
18. ผู้เรียนมีความลำบากใจ เมื่อมีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานผู้เรียน					
19. ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น					
20. ผู้เรียนจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่ติดสิ่งเสพติด					
21. ผู้เรียนไม่ควรก่อการทะเลาะวิวาทซึ่งนำความเสื่อมเสียให้กับตนเองและสถาศึกษา					
22. ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยไม่เห็นแก่ตัว					
23. ผู้เรียนที่มีผลการเรียนดี เมื่อมีการแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานมักจะอยู่รวมกัน					
24. ผู้เรียนมีความประพฤติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด					
25. ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีเหตุผล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้สอนของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ต้องเป็นผู้สอนที่มีความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี					
2. เป็นผู้สอนที่ตรงต่อเวลา เข้าสอนตรงเวลา ปล่อยตรงเวลา					
3. ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี ร่าเริงแจ่มใส อัธยาศัยดี					
4. ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางผู้เรียน					
5. ผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยค้นคว้าหาความรู้หาสิ่งใหม่ๆมาสอนเสมอ					
6. ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ					
7. เป็นผู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามได้เสมอ					
8. ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนอยู่ประจำ					
9. ผู้สอนเป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน					
10. ผู้สอนมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี					
11. ผู้สอนมีไหวพริบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้					
12. ผู้สอนควรมีน้ำเสียงดัง ฟังชัด โดยผู้เรียนข้างหลังชั้นเรียนได้ยินทุกคำพูด					
13. ผู้สอนทำการสอนจากเรื่องง่ายไปหาเรื่องยาก					
14. ผู้สอนมีการปฏิบัติตามระเบียบวินัย อย่างเคร่งครัด					
15. ผู้สอนเป็นผู้ที่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน					
16. ผู้สอนมีความชำนาญในด้านการสอนภาคปฏิบัติ					
17. ผู้สอนต้องรักและเมตตาผู้เรียน โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ผู้เรียน โดยเสมอหน้า					
18. ผู้สอนต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดกับผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความ บริสุทธิ์ใจ					
19. ผู้สอนต้องประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ					
20. ผู้สอนเป็นผู้ที่ไม่ดูถูก เหยียดหยาม ความสามารถของผู้เรียนจนทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้					
21. ผู้สอนต้องเป็นบุคคลที่ไม่ติดสิ่งเสพติด					
22. ผู้สอนมีความมั่นใจในขณะทำการสอน					
23. ผู้สอนเป็นผู้ที่มีเหตุผล					
24. ผู้สอนมีความอดทนในการสั่งสอนผู้เรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิคการเรียนการสอนของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. การสอนโดยมีผู้สอนเป็นผู้บรรยายหน้าชั้นเรียน					
2. มีการจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำการศึกษาในแต่ละหัวข้อ					
3. มีการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนอยู่เสมอ					
4. มีการประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน					
5. มีการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกหัด					
6. การใช้ใบงานประกอบการเรียนการสอน					
7. การสอนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป					
8. มีการสอนแบบเป็นรายบุคคล					
9. การเรียนโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
10. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน					
11. มีแบบการประเมินคุณธรรม จริยธรรม					
12. การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ					
13. การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
14. มีการจัดการสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน					
15. มีโอกาสได้เลือกเรียนตามที่ตนสนใจ					

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจสอบความเชื่อถือของแบบสอบถาม

<u>แบบสอบถามตอนที่</u> 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักศึกษาคนที่	คะแนนแบบสอบถามข้อที่										$\sum x$	X^2
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1.	3	3	4	5	3	3	4	4	2	3	34	1,156
2.	4	4	3	3	4	3	3	4	3	3	34	1,156
3	4	5	5	3	4	3	5	5	4	5	43	1,849
4	5	4	4	5	4	3	5	5	5	4	44	1,936
5.	4	4	4	3	3	2	5	4	3	4	36	1,296
6.	4	4	4	4	4	3	4	4	5	5	41	1,681
7.	3	3	3	3	2	3	4	2	3	5	31	961
8.	4	4	4	3	2	2	5	4	2	4	34	1,156
9	5	5	4	5	5	5	5	4	3	5	46	2,116
10	5	5	5	4	5	3	5	5	5	5	47	2,209
$\sum x$	41	41	40	38	36	30	45	41	35	43	390	15,516
Si^2	.49	.49	.40	.76	1.04	.60	.60	.49	10	.70	$\sum Si^2 = 6.57$	

ดังนั้น $\sum Si^2 = 6.57$ และ $Sx^2 = 30.6$

$$= \frac{n}{n-1}\left(1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2}\right)$$

$$= \frac{10}{9}\left(1 - \frac{6.57}{30.6}\right)$$

$$= 0.86$$

สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือของแบบสอบถามนี้มีค่าเท่ากับ 0.86

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตรวจสอบความเชื่อถือของแบบสอบถาม

<u>แบบสอบถามตอนที่</u> 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้เรียนของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักศึกษาคนที่	คะแนนแบบสอบถามข้อที่																									$\sum x$	X^2
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
1.	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	2	5	4	117	13,689
2	5	3	3	3	4	3	3	5	4	3	3	4	3	4	3	3	3	2	3	5	5	5	3	4	3	89	7,921
3	4	4	4	3	4	4	3	4	4	3	3	3	4	4	3	3	3	3	4	5	5	5	4	4	4	94	8,836
4	3	3	4	4	4	2	2	5	4	4	2	3	3	5	2	4	2	2	3	1	3	5	5	2	3	80	6,400
5	5	4	4	4	4	3	5	5	4	4	5	5	4	5	4	4	3	0	5	5	2	3	4	3	5	99	9,801
6	4	4	3	4	4	3	4	5	5	3	4	5	4	5	3	1	1	4	5	5	5	4	4	1	2	92	8,464
7	4	4	4	4	4	3	3	2	4	2	4	4	4	4	3	3	4	4	3	3	2	4	1	2	2	81	6,561
8	4	3	3	3	4	3	3	4	3	3	3	4	3	4	4	3	3	3	4	5	4	4	3	4	4	88	7,744
9	4	4	3	3	3	3	3	5	5	4	3	3	5	3	3	2	3	2	4	5	5	5	1	3	5	89	7,921
10	5	5	5	5	5	4	5	5	5	3	3	3	2	2	2	2	3	3	2	5	5	3	4	4	3	93	8,649
$\sum x$	43	39	38	38	41	32	36	45	43	33	35	39	36	41	32	30	30	28	37	44	41	43	31	32	35	922	85,986
Si^2	.41	.49	.56	.56	.35	.36	1.04	.85	.41	.41	.85	.69	.64	.89	.76	1.2	1	1.76	.81	1.44	1.57	.61	1.69	1.36	1.05	$\sum Si^2 =$ 21.96	

ดังนั้น $\sum Si^2 = 21.96$ และ $Sx^2 = 97.76$

$$= \frac{n}{n-1}\left(1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2}\right)$$

$$= \frac{25}{24}\left(1 - \frac{21.96}{97.76}\right)$$

$$= 0.81$$

สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือของแบบสอบถามนี้มีค่าเท่ากับ 0.81

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตรวจสอบความเชื่อถือของแบบสอบถาม

<u>แบบสอบถามตอนที่</u> 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะผู้สอนของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักศึกษา	คะแนนแบบสอบถามข้อที่																								$\sum x$	X^2
คนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
1	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	119	14,161
2	3	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	3	4	4	4	4	4	4	4	3	5	3	5	5	100	10,000
3	4	4	3	4	3	4	4	4	4	5	4	3	4	3	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	98	9,604
4	4	2	3	3	4	4	4	3	3	4	3	4	5	4	3	4	4	3	3	5	4	3	3	4	86	7,396
5	5	2	5	4	5	5	5	4	5	4	3	5	2	3	5	5	5	5	5	5	4	5	4	4	104	10,816
6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	120	14,400
7	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	118	13,924
8	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	116	13,456
9	4	5	5	4	4	3	4	3	5	4	3	4	5	4	5	4	3	3	5	4	5	5	4	4	99	9,801
10	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	116	13,456
$\sum x$	45	40	45	42	45	46	47	41	47	47	43	44	44	41	46	45	45	44	46	47	47	46	46	47	1076	117,014
Si^2	.45	1.4	.65	.36	.45	.44	.21	.49	.41	.21	.81	.64	.84	.49	.44	.25	.45	.64	.40	.85	.41	.64	.44	.21	$\sum Si^2 = 12.62$	

ดังนั้น $\sum Si^2 = 12.62$ และ $Sx^2 = 123.64$

$$= \frac{n}{n-1}\left(1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2}\right)$$

$$= \frac{24}{23}\left(1 - \frac{12.62}{123.64}\right)$$

$$= 0.93$$

สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือของแบบสอบถามนี้มีค่าเท่ากับ 0.93

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตรวจสอบความเชื่อถือของแบบสอบถาม

<u>แบบสอบถามตอนที่</u> 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิคการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

นักศึกษา คนที่	คะแนนแบบสอบถามข้อที่															$\sum x$	X^2
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1.	5	4	5	5	4	5	5	3	4	5	5	5	5	3	5	68	4.626
2.	5	4	3	4	4	4	4	2	3	5	5	4	5	5	3	60	3,600
3.	4	3	3	4	4	5	4	3	4	4	4	3	4	4	2	55	3,025
4.	5	5	5	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	4	5	68	4,624
5	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	74	5,476
6.	5	4	5	3	3	4	4	2	5	5	5	5	3	5	5	63	3,969
7.	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	54	2,916
8.	3	4	4	4	4	4	3	2	2	3	4	3	3	4	2	49	2,401
9.	1	5	5	5	4	4	3	2	3	4	5	5	5	4	5	60	3,600
10.	3	5	5	5	5	5	3	2	4	4	5	3	5	5	3	62	3,844
$\sum x$	40	43	43	41	40	44	39	28	38	44	46	42	43	43	39	613	38,079
Si^2	1.6	.41	.81	.49	1	.24	.49	.96	.76	.44	.44	.76	.81	.41	1.49	$\sum si^2 = 11.11$	

ดังนั้น $\sum Si^2 = 11.11$ และ $Sx^2 = 50.21$

$$= \frac{n}{n-1}\left(1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2}\right)$$

$$= \frac{15}{14}\left(1 - \frac{11.11}{50.21}\right)$$

$$= 0.83$$

สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือของแบบสอบถามนี้มีค่าเท่ากับ 0.83